PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA DO DEPARTAMENTO DE LATÍN E GREGO

CURSO

2020 – 2021

IES FÉLIX MURIEL

ÍNDICE

1 INTRODUCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN 3
1.1 Centro 3
1.2 Contidos non traballados no curso 2019-20 por mor do confinamento 3
1.3 Constitución do Departamento 3
2 CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE 5
3 OBXECTIVOS POR CURSO 9
3.1 Obxectivos para Cultura Clásica 3º ESO 9
3.2 Obxectivos para Latín 4º ESO 9
3.3 Obxectivos para Latín 1º BAC 10
3.4 Obxectivos para Latín 2º BAC 11
3.5 Obxectivos para Grego 2º BAC 11
4 TEMPORALIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE 13
4.1 Relación de Aspectos Curriculares para cada Unidade Didáctica para a ESO 13
4.2 Relación de Aspectos Curriculares para cada Unidade Didáctica para Bacharelato 35
5 METODOLOXÍA 57
5.1 Ensinanza presencial 57
5.2 Ensino a distancia 57
6 MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS 59
7 CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, A CUALIFICACIÓN E A PROMOCIÓN DO ALUMNADO 61
8 INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE 66
9 ORGANIZACIÓN DA RECUPERACIÓN DAS MATERIAS PENDENTES. CRITERIOS DE AVALIACIÓN E CUALIFICACIÓN 69
10 DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS INDIVIDUAIS OU COLECTIVAS QUE SE POIDAN ADOPTAR COMO CONSECUENCIA DOS SEUS RESULTADOS 70
10.1 Medidas individuais ou colectivas a adoptar en función dos resultados 70
11 MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE 72
12 ELEMENTOS TRANSVERSAIS 73
13 ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES 75
14 MECANISMOS DE REVISIÓN, DE AVALIACIÓN E DE MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA EN RELACIÓN COS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA 76
15 PUBLICIDADE DA PROGRAMACIÓN 78

INTRODUCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

Partimos da lexislaciónvixente que regula as ensinanzas da ESO e Bacharelato, contextualizadas tendo en conta as características do centro e do alumnado que están recollidas no PEC.

1.1 Centro

Centro: IES FÉLIX MURIEL

Domicilio: Rúa María Ana Mogas, nº 1

Concello: Rianxo

Códico Postal: 15920

Teléfono:881 866 646

1.2 Contidos non traballados no curso 2019-20 por mor do confinamento

En Cultura Clásica de 3º da ESO e Latín de 4º da ESO non hai contidos por traballar do curso anterior, pois é a primeira vez que dan a materia. O alumnado de Latín de 1º de Bach non cursou Latín de 4º, polo que teremos que empezar de cero.

O alumnado de Latín 2º de Bachnon ten contidos por traballar do curso anterior, dado que as bases da análise morfosintáctica xa estaban ven afirmadas no curso anterior e fixemos fincapé nelas na primeira e segunda avaliación. Na 3ª Avaliación seguimos estritamente as indicacións da Consellería de Educación, dunha maneira máis ou menos doada, xa que a base deste curso é a tradución de textos latinos , onde están presentes todas as cuestións morfosintácticas: dende as oracións compostas ata as construcións absolutas, pasando polos complementos circunstanciais en xenitivo ou acusativo (de extensión no espazo ou no tempo), os locativos, os complementos de lugar a onde, e mesmo o xerundio e construcións de xerundivo e perifrástica pasiva.

En grego de 1ºBacharelato quedáronnos por traballar os verbos en "-mi", as oracións comparativas e as oracións condicionais.

1.3 Constitución do Departamento

O departamento de Linguas Clásicas é unipersoal. A profesora titular é Ana Isabel Rivas Barros, que fai as funcións de xefa de departamento. A profesora encóntrase de baixa desde o comezo do curso, polo que será a profesora substituta, Mª Dolores Paz Cores, a que se fará cargo da docencia ata que sexa dada de alta a titular.

Neste curso impartiranse as materias de Cultura Clásica, Latín e Grego. Temos que lamentar que non haxa alumnado matriculado en Grego 1º. No grupo de Latín 2º temos tres alumnas máis. Dúas alumnas

que fixeron cambio de modalidade, e polo tanto teñen o Latín de 1º pendente. E unha alumna que realizou estudos no extranxeiro o curso pasado. Esta alumna tamén se matriculou en Grego2º. Nas materias de Cultura Clásica , Latín de 4º e Latín 1º Bach, o alumnado ten un primeiro contacto coa materia.

As materias, cursos, grupos, alumnado e horas lectivas asignadas ao Departamento son os consignados no seguinte cadro:

Materias	Curso	Grupo	Nº Alumnado	Horas lectivas
Cultura Clásica	3º ESO	A, B	12	2
Latín	4º ESO	C	14	3
	1º Bach	C	3	4
	2º Bach	C	15	4
Grego	2º Bach	C	11	4
Total			55	17

CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

Descrición do modelo competencial

Na descrición do modelo competencial inclúese o marco de descritores competenciais, no que aparecen os contidos reconfigurados desde un enfoque de aplicación que facilita o adestramento das competencias; lembremos que estas non se estudan, nin se ensinan: adéstranse. Para iso, é necesaria a xeración de tarefas de aprendizaxe que permita ao alumnado a aplicación do coñecemento mediante metodoloxías de aula activas.

Comunicación lingüística (CCL)

A aprendizaxe das materias de Cultura Clásica, Latín e Grego contribúen á adquisición e traballo desta competencia coa lectura e comprensión de fontes escritas, coa elaboración e análise de textos, coas exposicións orais sobre diversos temas, coa utilización dun vocabulario moi amplo ao ter que manexar termos que proveñen do grego e do latín principalmente. Ademais, o alumno poderá afondar na comprensión da propia lingua e no uso desta como elemento esencial para a comunicación e para a adquisición de coñecementos.

Comprensión: oral e escrita	Comprender o sentido dos textos escritos e orais.
Expresión: oral e escrita	Expresarse con corrección, adecuación e coherencia. Utilizar o vocabulario adecuado, as estruturas lingüísticas e as normas ortográficas e gramaticais para elaborar textos escritos e orais.
Normas de comunicación	Respectar as normas de comunicación en calquera contexto: quenda de palabra, escoita atenta ao interlocutor... Manexar elementos de comunicación non verbal, ou en diferentes rexistros, nas diversas situacións comunicativas.
Comunicación nas linguas	Entender o contexto sociocultural da lingua, así como a súa historia para un mellor uso desta.

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCCT)

A aprendizaxe das linguas clásicas vai contribuír ao desenvolvemento desta competencia na medida que axuda a coñecer a orixe da matemática moderna, xa que moitos dos principios e teoremas que se empregan actualmente foron desenvolvidos polos matemáticos gregos. Tamén moitas das ciencias tiveron o seu primeiro desenvolvemento na Antigüidade, como a xeografía, a zooloxía, a botánica ou a

astronomía. Ademais, o coñecemento de étimos grecolatinos presentes na linguaxe matemática axuda a mellorar a comprensión de conceptos, enunciados e outros contidos científicos e matemáticos.

Vida saudable	Desenvolver e promover hábitos de vida saudable en canto á alimentación e ao exercicio físico. Xerar criterios persoais en torno á visión social da estética do corpo humano fronte ao seu coidado saudable.
A ciencia no día a día	Recoñecer a importancia da ciencia na nosa vida cotiá.

Competencia dixital (CD)

Estas materias contribúen a esta competencia posto que a súa dimensión histórica e cultural favorece que o alumnado utilice as novas tecnoloxías para seleccionar de forma adecuada diversas fontes de información, analizalas e interpretalas, valorar a súa validez e fiabilidade e traballar de xeito colaborador sobre os materiais seleccionados. Ademais, tamén fomenta a presentación de traballos en soporte dixital e favorece o desenvolvemento das habilidades necesarias para a súa exposición de forma autónoma que lles permita chegar a conclusións novas e resolver situacións de forma orixinal, sentíndose autores e protagonistas dos resultados e conclusións obtidos.

Tecnoloxías da información	Empregar distintas fontes para a busca de información. Seleccionar o uso das distintas fontes segundo a súa fiabilidade. Elaborar información propia derivada de información obtida a través de medios tecnolóxicos.
Comunicación audiovisual	Utilizar as distintas canles de comunicación audiovisual para transmitir informacións diversas.
Utilización de ferramentas dixitais	Manexar ferramentas dixitais para a construción de coñecemento. Actualizar o uso das novas tecnoloxías para mellorar o traballo e facilitar a vida diaria.

Aprender a aprender (CAA)

O estudo destas materias contribúen a que o alumno sexa consciente de que ao longo da historia da humanidade o home sempre estivo a aprender e baseou a aprendizaxe nos coñecementos anteriores. Esta competencia supón ter ferramentas que faciliten a aprendizaxe, pero tamén ter unha visión estratéxica dos problemas e saber prever e adaptarse aos cambios que se producen cunha actitude positiva.

Perfil de aprendiz	Xerar estratexias para aprender en distintos contextos de aprendizaxe. Xestionar os recursos e as motivacións persoais en favor da aprendizaxe.

Ferramentas para estimular o pensamento	Aplicar estratexias para a mellora do pensamento creativo, crítico, emocional, interdependente... Desenvolver estratexias que favorezan a comprensión rigorosa dos contidos.
Planificación e avaliación da aprendizaxe	Seguir os pasos establecidos e tomar decisións sobre os pasos seguintes en función dos resultados intermedios. Avaliar a consecución de obxectivos de aprendizaxe.

Competencias sociais e cívicas (CSC)

Esta competencia adquírese ao entender a civilización grega e romana como creadoras dos dereitos e deberes dos individuos e os grupos e dos mecanismos que aseguran a súa participación na vida pública. O estudo destas materias desenvolve no alumnado actitudes de cidadáns activos e comprometidos mediante a comprensión do noso pasado, o estudo da configuración social e política, os acontecementos máis destacados da súa historia, o seu concepto de ocio e de traballo e a influencia que todo iso tivo na configuración da sociedade actual en todas as súas dimensións. A tolerancia, a capacidade de respectar as diferenzas e o diálogo como base dos acordos son algunhas das destrezas que o alumnado tamén adquire grazas ao papel mediador de Grecia e de Roma.

Relación cos demais	Mostrar dispoñibilidade para a participación activa en ámbitos de participación establecidos. Recoñecer riqueza na diversidade de opinións e ideas.
Compromiso social	Aprender a comportarse desde o coñecemento dos distintos valores. Concibir unha escala de valores propia e actuar conforme a ela. Respectar os distintos ritmos e potencialidades. Involucrarse ou promover accións cun fin social.

Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE)

Estas materias contribúen a fomentar a autonomía e iniciativa persoal na medida que se utilizan procedementos que esixen planificar, avaliar distintas posibilidades e tomar decisións. A exposición de traballos individuais ou en grupo e a realización de debates implican valorar as achegas doutros compañeiros, aceptar posibles erros, e non se render ante as dificultades. En definitiva, achega posibilidades de mellora e fomenta o afán de superación.

Autonomía persoal	Asumir as responsabilidades encomendadas e dar conta delas. Ser constante no traballo, superando as dificultades. Dirimir a necesidade de axuda en función da dificultade da tarefa.
Liderado	Xestionar o traballo do grupo coordinando tarefas e tempos. Dar prioridade á consecución de obxectivos de grupo sobre os intereses persoais.

Emprendemento	Mostrar iniciativa persoal para iniciar ou promover accións novas.
Creatividade	Xerar novas e diverxentes posibilidades desde coñecementos previos dun tema.

Conciencia e expresións culturais (CCEC)

Por medio da Cultura e Linguas Clásicas o alumnado aprende a apreciar manifestacións culturais e artísticas en xeral (literatura, pintura, escultura, arquitectura, dereito, institucións políticas, historia, filosofía...); a valorar feitos culturais, como a mitoloxía ou a relixión, que forman parte da tradición da nosa civilización; a recoñecer o concepto da estética e a beleza; a ampliar a súa visión do mundo con visitas a museos e exposicións, co coñecemento doutras linguas e outras culturas, co teatro, a ópera, a música, etc. Todo iso contribúe, sen dúbida, á adquisición desta competencia.

Respecto polas manifestacións culturais propias e alleas	Valorar a interculturalidade como unha fonte de riqueza persoal e cultural. Mostrar respecto cara ao patrimonio cultural mundial nas súas distintas vertentes (artístico-literaria, etnográfica, científico-técnica...), e cara ás persoas que contribuíron ao seu desenvolvemento.
Expresión cultural e artística	Apreciar a beleza das expresións artísticas e do cotián. Elaborar traballos e presentacións con sentido estético.

OBXECTIVOS POR CURSO

3.1 Obxectivos para Cultura Clásica 3º ESO

- Coñecer as características máis importantes do marco xeográfico no que se desenvolveron as culturas de Grecia e Roma no momento do seu apoxeo.
- Coñecer algúns fitos esenciais na historia de Grecia e Roma e coñecer as súas consecuencias e influencia na nosa historia.
- Distinguir e situar nun eixo cronolóxico as principais etapas históricas de Grecia e Roma.
- Coñecer coa súa denominación grega e latina os principais deuses e heroes da mitoloxía grecolatina, os seus trazos, atributos e ámbitos de influencia.
- Coñecer os mitos e heroes grecolatinos de maior relevancia.
- Coñecer as características e a evolución da organización social grega e romana e a súa presenza na sociedade actual.
- Coñecer as características fundamentais da romanización de Hispania.
- Coñecer e comparar as características da relixiosidade grega e romana coa actualidade.
- Comparar sistemas de linguas flexivas e non flexivas para asimilar con maior facilidade estruturas doutras linguas con vistas á súa aprendizaxe.
- Recoñecer a aportación dos escritores do mundo grego e romano a través da lectura e interpretación de unha selección de textos literarios, tendo en conta o seu contido histórico e cultural.
- Identificar elementos do mundo clásico que perviven na literatura, nas artes plásticas e visuais e na propia vida cotiá, e valorar a aportación do mundo clásico ao noso patrimonio.
- Coñecer os aspectos relevantes da cultura e da civilización grega e romana, utilizando diversas fontes de información e diferentes soportes, para identificar e valorar a súa pervivencia no noso patrimonio cultural, artístico e institucional.
- Valorar a diversidade lingüística como unha mostra da riqueza cultural dos pobos.

3.2 Obxectivos para Latín 4º ESO

- Localizar no mapa as linguas de España clasificándoas e identificando a súa orixe.
- Traducir étimos latinos transparentes.
- Analizar os distintos formantes das palabras.
- Profundar no significado dos latinismos máis usados.

- Coñecer e utilizar distintos sistemas de escritura e alfabetos.
- Clasificar tipos de palabras.
- Facer uso da declinación.
- Conxugar verbos correctamente.
- Traducir oracións e textos sinxelos.
- Analizar as funcións das palabras na oración.
- Profundar no coñecemento dos casos latinos.
- Discriminar entre oracións simples e compostas clasificándoas correctamente.
- Realizar eixos cronolóxicos para coñecer os períodos da historia de Roma.
- Coñecer os feitos históricos, a organización política e social, a composición familiar e roles dos seus membros e os deuses, mitos e heroes latinos de Roma.
- Profundar na análise morfolóxica e sintáctica.
- Analizar o léxico latino transparente e recoñecer os elementos latinos que permanecen na nosa lingua.

3.3 Obxectivos para Latín 1º BAC

- A identificación do latín como lingua flexiva.
- Coñecer nocións básicas de fonética, prosodia e grafía latinas e aplicar estes coñecementos á evolución de algunhas palabras nas linguas coñecidas polo alumno/a.
- Recoñecer formas verbais persoais cun elevado índice de frecuencia e tamén formas non persoais.
- Aplicar as técnicas de tradución e retroversión de textos breves.
- Valorar a función sintáctica de cada elemento da oración a partir das súas características morfolóxicas.
- Recoñecer a orixe latina de léxico nas linguas coñecidas polo alumnado.
- Identificación de algunhas leis fonéticas sinxelas e de mecanismos de evolución do latín ás linguas románicas mediante a observación de cambios constantes.
- Aprendizaxe de léxico latino e expresións latinas de uso frecuente.
- Recoñecemento das distintas etapas na historia de Roma dende o século VIII a.C. ata o VI d.C.

- Análise de elementos fundamentais da organización política, social e relixiosa. Identificación das principais maxistraturas, clases sociais e características fundamentais da relixión romana.
- Coñecer aspectos da vida cotiá en Roma, especialmente da vivenda, familia e ocio.
- Valoración da vixencia de usos e costumes romanos na sociedade actual.
- Lectura e interpretación de mapas, planos e imaxes correspondentes a escenarios históricos, estruturas urbanas e edificacións de carácter público e privado do mundo romano.
- Análise das causas, evolución e principais factores do proceso de romanización en Hispania. Identificación e valoración dos principais restos materiais de orixe romana.

3.4 Obxectivos para Latín 2º BAC

- Adquirir e perfeccionar a morfosintaxe casual e oracional, recalcando aquelas construcións que o curso anterior tiveron maior grao de dificultade, de modo que o presente curso cheguen a familiarizarse con elas.
- Ampliar o vocabulario adquirido o curso pasado, con especial atención aos prefixos e sufixos, de forma que o alumno teña que recorrer en menor grao ao dicionario, o cal ralentiza moitísimo o labor da tradución.
- Iniciarse no manexo e uso do dicionario, familiarizándose con el pouco a pouco, descubrindo a cantidade de información que nos achega, se facemos un uso correcto e non abusivo del.
- Adquirir de modo progresivo unha certa soltura na tradución, tentando ver os textos como algo unitario e non palabra a palabra.
- Desenvolver temas de cultura e civilización romana, prestando especial atención á literatura.
- Comprender e memorizar determinadas frases e expresións latinas, así como de traballos de léxico no campo dos cultismos e palabras derivadas.
- Coñecer a orixe dos topónimos, prestando atención á toponimia galega.

3.5 Obxectivos para Grego 2º BAC

- Adquirir e perfeccionar a morfosintaxe casual e oracional, recalcando aquelas construcións que o curso anterior tiveron maior grao de dificultade, de modo que o presente curso cheguen a familiarizarse con elas.
- Iniciarse no manexo e uso do dicionario, familiarizándose con el pouco a pouco, descubrindo a cantidade de información que nos achega, se facemos un uso correcto e non abusivo del.

- Adquirir de modo progresivo unha certa soltura na tradución, tentando ver os textos como algo unitario e non palabra a palabra.
- Desenvolver temas de cultura e civilización romana, prestando especial atención á época clásica da historia de Grecia e á literatura.
- Acadar uns coñecementos xerais de literatura grega, coñecendo os diferentes xéneros literarios, características e autores principais
- Lectura de obras da literatura grega (este punto pendente de concretar, en función das directrices da proba final do bacharelato)
- Definir palabras da nosa lingua a partir do étimo grego.

TEMPORALIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE

4.1 Relación de Aspectos Curriculares para cada Unidade Didáctica para a ESO

Acrónimos

Instrumentos de avaliación		
	OB	Observación
	PO	Proba oral
	PE	Proba escrita
	RU	Rúbrica
	CC	Caderno de clase
Temas transversais		
	EM	Emprendemento
	EC	Educación cívica
	PV	Prevención violencia
	CL	Comprensión lectora
	EOE	Expresión oral e escrita
	CA	Comunicación audiovisual
	TIC	Tecnoloxías Información e Comunicacións
Competencias clave		
	CCL	Comunicación lingüística
	CMCCT	Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía
	CD	Competencia dixital
	CAA	Aprender a aprender
	CSC	Competencias sociais e cívicas
	CSIEE	Sentido de iniciativa e espírito emprendedor
	CCEC	Conciencia e expresións culturais

UNIDADES DIDÁCTICAS CULTURA CLÁSICA 3º ESO

UNIDADE 1: As nosas linguas de orixe
UNIDADE 2: O marco histórico e xeográfico
UNIDADE 3: Grecia
UNIDADE 4: Roma
UNIDADE 5: As etapas da vida
UNIDADE 6: A vida cotiá
UNIDADE 7: Deporte e ocio
UNIDADE 8: A creación artística

UNIDADE 1 : As nosas linguas de orixe

					Temporalización					Instrumentos de avaliación						Temas transversais							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de avaliación	Comp. clave	1ª AV	2ª AV	3ª AV	Grao mínimo de consecución	Actividades	OB	PE	PO	RU	CC	Cualificación	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	EV
•	B6.2. Orixe do alfabeto. O alfabeto grego e o alfabeto romano.	B6.2. Coñecer a orixe do alfabeto e distinguir os tipos de alfabetos usados na actualidade.	CCB6.2.1. Nomea e describe os trazos principais dos alfabetos máis utilizados no mundo occidental, diferenciándoos doutros tipos de escrituras, e explica a súa orixe.	CAA CCEC CCL	x			Nomea os principais alfabetos e explica a súa orixe.	Lectura de textos.	20%	60 %			20%	30%	x	x		x		x		
f ñ o	B6.3. As linguas do mundo. O indoeuropeo e as súas familias lingüísticas.	B6.4. Coñecer a orixe común das linguas indoeuropeas.	CCB6.4.1. Enumera e localiza nun mapa as principais ramas da familia das linguas indoeuropeas, sinalando os idiomas modernos que se derivan de cada unha e os aspectos lingüísticos que evidencian o seu parentesco. CCB6.4.2.Describe a evolución das linguas romances a partir do latín como un proceso histórico, explicando e ilustrando con exemplos os elementos que evidencian do xeitomáis visible a súaorixe común e o parentesco existente entre elas.	* CD * CMCCT * CAA	x			Enumera e localiza nun mapa as linguas indoeuropeas. Describe a evolución das linguas romances.	Elaborar un mapa de linguas.	20%	80 %				35%	X	X		X				

l ñ o	B6.4. As linguas romances.	B6.5. Identificar as linguas europeas romances e non romances, e localizalas nun mapa.	CCB6.5.1. Identifica as linguas que se falan en Europa e en España, diferenciando pola súa orixe as romances e as non romances, e delimita nun mapa as zonas onde se utilizan.	CSC CD CCL CCA	x			Identifica as linguas que se falan en Europa e en España..	Elaborar mapa de linguas.	20%	80 %				35%	x	x						

UNIDADE 2 : O marco histórico e xeográfico

					Temporalización					Instrumentos de avaliación						Temas transversais							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de avaliación	Comp. clave	1ª AV	2ª AV	3ª AV	Grao mínimo de consecución	Actividades	OB	PE	PO	RU	CC	Cualificación	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	EV
f o	B1.1. Marco xeográfico das civilizacións grega e romana.	B1.1. Localizar nun mapa fitos xeográficos e enclaves concretos relevantes para o coñecemento das civilizacións grega e romana.	CCB1.1.1. Sinala sobre un mapa o marco xeográfico en que se sitúan en distintos períodos as civilizacións grega e romana, delimitando o seu ámbito de influencia, establecendo conexións con outras culturas próximas e situando con precisión puntos xeográficos, cidades ou restos arqueolóxicos coñecidos pola súa relevancia histórica.	CMCCT CD CAA	x			Sitúa nun mapa o marco xeográfico en que se sitúan en distintos períodos as civilizacións grega e romana.	Elaborar mapa de Grecia e Roma antigas.	50 %				50%	10%	x	x		x		x		
f o	B1.1. Marco xeográfico das civilizacións grega e romana.	B1.2. Describir os marcos xeográficos en que se desenvolven as civilizacións grega e romana ao longo da súa historia.	CCB1.2.1. Enumera aspectos do marco xeográfico que poden ser considerados determinantes no desenvolvemento das civilizacións grega e latina, e achega exemplos para ilustrar e xustificar as súas formulacións.	CSC CD CAA	x			Enumera aspectos do marco xeográfico no desenvolvemento das civilizacións grega e romana.	Elaborar un esquema xeográfico.	50 %				50%	10%	x	x						

	B2.1. Marco histórico da civilización grega: das civilizacións minoica e micénica ao mundo helenístico. B2.2. Marco histórico da civilización romana: Monarquía, República e Imperio.	B2.1. Identificar, describir e explicar o marco histórico en que se desenvolven as civilizacións grega e romana.	CCB2.1.1. Sabe enmarcar determinados feitos históricos nas civilizacións grega e romana e no período histórico correspondente, póndoos en contexto e relacionándoos con outras circunstancias contemporáneas.	CAA CMCCT CD CSC	x			Sabe enmarcar determinados feitos históricos nas civilizacións grega e romana.	Elaborar un eixe cronolóxico de Grecia e Roma.	50 %				50%	10%	x	x	x				
f e g ñ	B2.1. Marco histórico da civilización grega: das civilizacións minoica e micénica ao mundo helenístico. B2.2. Marco histórico da civilización romana: Monarquía, República e Imperio.	B2.2. Coñecer as principais característica s de cada período da historia de Grecia e Roma, e saber situar nun eixe cronolóxico feitos históricos.	CCB2.2.1. Distingue con precisión as etapas da historia de Grecia e Roma, nomeando e situando no tempo os principais fitos asociados a cada unha delas.	CSIEE CMCCT CD CSC	x			Distingue as etapas da historia de Grecia e Roma.	Elaborar un eixe cronolóxico.	10 %	80 %				30%	x	x	x				
			CCB2.2.2. Explica o proceso de transición que se produce entre as etapas da historia de Grecia e Roma, describindo as circunstancias que interveñen no paso de unhas a outras.	CMCCT CAA CSC				Explica a transición que se produce entre as etapas da historia de Grecia e Roma.	Comparar sistemas políticos de Grecia e Roma.	10 %	80 %				20%	x	x	x				
l ñ	B7.3. Historia de Grecia e Roma e a súa presenza no noso país.	B7.3. Identificar os aspectos máis importantes da historia de Grecia e Roma e a súa presenza no noso país e recoñecer as pegadas da cultura romana en diversos aspectos da civilización actual.	CCB7.3.1. Enumera e explica algúns exemplos concretos nos que se pon de manifesto a influencia que o mundo clásico tivo na historia e as tradicións do noso país	CCL CSC	x			Enumera e explica algúns exemplos da influencia do mundo clásico no noso país.	Webquest, guiada pola profesora.	20 %	80 %				20%	x		x				

UNIDADE 3: Grecia

					Temporalización					Instrumentos de avaliación						Temas transversais							
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de avaliación**	**Comp. clave**	**1ª AV**	**2ª AV**	**3ª AV**	**Grao mínimo de consecución**	**Actividades**	**OB**	**PE**	**PO**	**RU**	**CC**	**Cualificación**	**CL**	**EOE**	**CA**	**TIC**	**EMP**	**EC**	**PV**	**EV**
b	B3.1. O panteón grego e romano.	B3.1. Coñecer os principais deuses da mitoloxía grecolatina.	CCB3.1.1. Pode nomear coa súa denominación grega e latina os principais deuses e heroes da mitoloxía grecolatina, sinalando os trazos que os caracterizan, os seus atributos e o seu ámbito de influencia, explicando a súa xenealoxía e establecendo as relacións entre os diferentes deuses.	CD CCEC CCL	x			Pode nomear coa súa denominación grega e latina os principais deuses e heroes da mitoloxía grecolatina, esfera de influencia e atributos.	Elaborar árbore xenealóxica de deuses e heroes.	20 %	80 %				20%	x	x		x		x		
e a b ñ	B3.2. Mitos grecolatinos. Os heroes.	B3.2. Coñecer os mitos e os heroes grecolatinos, e establecer semellanzas e diferenzas entre os mitos e os heroes antigos e os actuais.	CCB3.2.1. Identifica dentro do imaxinario mítico deuses, semideuses e heroes, e explica os principais aspectos que os diferencian.	CCEC CD CCL	x			Identifica deuses, semideuses e heroes e explica os aspectos que os diferencian.	Elaborar un esquema.	20 %	80 %				20%	x	x		x		x		
l ñ	B3.3. Relixión grega.	B3.3. Coñecer e comparar as característica s da relixiosidade e da relixión grega coas actuais.	CCB3.3.1. Enumera e explica as principais características da relixión grega, póndoas en relación con outros aspectos básicos da cultura helénica e establecendo comparacións con manifestacións relixiosas propias doutras culturas.	CSC CMCCT CCEC	x			Enumera e explica sa principais características da relixión grega.	Completar táboa sobre relixión.	20 %	80 %				20%	x			x				
g h ñ	B5.2. Sociedade en Grecia e Roma: clases sociais.	B5.2. Coñecer as característica s e a evolución das clases sociais	CCB5.2.1. Describe a organización das sociedades grega e romana, explicando as características das clases sociais e os	CSIEE CSC CCL	x			Describe a organización das sociedades grega e romana. Explica as	Elaborar esquema sobre a familia.	20 %	80 %				30%	x	x		x		x		

		en Grecia e Roma.	papeis asignados a cada unha, relacionando estes aspectos cos valores cívicos da época e comparándoos cos actuais.					características das clases sociais.															
h ñ o	B6.5. Composición e derivación culta de orixe grega e latina.	B6.6. Identificar a orixe grecolatina do léxico das linguas de España e doutras linguas modernas.	B6.6. Identifica a orixe grecolatina do léxico das linguas de España e doutras linguas modernas.	CCL CCA	x			Identifica a orixe grecolatina do léxico das linguas de España e doutras linguas.	Exercicio de léxico	50 %	50 %				10%	x			x				

UNIDADE 4: Roma

					Temporalización					Instrumentos de avaliación						Temas transversais							
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de avaliación**	**Comp. clave**	**1ª AV**	**2ª AV**	**3ª AV**	**Grao mínimo de consecución**	**Actividades**	**OB**	**PE**	**PO**	**RU**	**CC**	**Cualificación**	**CL**	**EOE**	**CA**	**TIC**	**EMP**	**EC**	**PV**	**EV**
b	B3.4. Relixión romana: culto público e privado.	B3.4. Explicar os fundamentos da relixiosidade romana e distinguir a relixión oficial das manifestacións do culto privado	CCB3.4.1. Distingue a relixión oficial de Roma dos cultos privados, e explica os trazos que lles son propios.	CSC CMCCT CCEC		x		Distingue a relixión oficial de Roma dos cultos privados.	Webquest sobre relixiosidade.	30 %	50 %			20%	25%	x	x		x		x	x	
a	B5.1. Organización política en Grecia e en Roma.	B5.1. Coñecer as características das principais formas de organización política presentes no mundo clásico, e establecer semellanzas e diferenzas entre elas.	CCB5.1.1. Nomea os principais sistemas políticos da antigüidade clásica e describe, dentro de cada un, a forma de distribución e o exercicio do poder, as institucións, o papel que estas desempeñan e os mecanismos de participación política.	CSC CCL		x		Nomea os principais sistemas políticos da antigüidade clásica e describe as súas formas de distribución, o exercicio de poder e as súas institucións.	Elborarar esquema político.	50 %	50 %				25%	x	x		x		x	x	

g h ñ	B5.2. Sociedade en Grecia e Roma: clases sociais.	B5.2. Coñecer as característica s e a evolución das clases sociais en Grecia e Roma	CCB5.2.2. Describe as principais características e a evolución dos grupos que compoñen as sociedades grega e romana.	CCL CSC CCL		**x**		Describe as principais características da s sociedades grega e romana.	Esquema sobre a familia.	50 %	50 %				25%	x	x		x		x		
b e	B7.4. Traballos de investigación sobre a civilización clásica nanosa cultura.	B7.4. Realizar traballos de investigación sobre a pervivencia da civilización clásica na contorna, utilizando as tecnoloxías da información e a comunicación .	B7.4.1. Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación para recabar información e realizar traballos de investigación acerca da pervivencia da civilización clásica na nosa cultura	CD CAA		**x**		Utiliza as tecnoloxías da información para elaborar traballos de investigación sobre a civilización clásica na nosa cultura.	Traballo para expoñer en clase	50 %		50 %			25%								

UNIDADE 5: As etapas da vida

					Temporalización					Instrumentos de avaliación						Temas transversais							
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de avaliación**	**Comp. clave**	**1ª AV**	**2ª AV**	**3ª AV**	**Grao mínimo de consecución**	**Actividades**	**OB**	**PE**	**PO**	**RU**	**CC**	**Cualificación**	**CL**	**EOE**	**CA**	**TIC**	**EMP**	**EC**	**PV**	**EV**
c ñ	B5.3. A familia en Grecia e Roma.	B5.3. Coñecer a composición da familia e os papeis asignados aos seus membros.	CCB5.3.1. Identifica e explica os papeis que desempeña dentro da familia cada un dos seus membros, identificando e explicando a través deles estereotipos culturais e comparándoos cos actuais.	CSC CCL		x		Identifica e explica os papeis que desempeña dentro da familia cada un dos seus membros.	Elaborar esquema familia.		50 %			50%	20%	x	x		x		x	x	
h ñ o	B6.5. Composición e derivación culta de orixe grega e latina.	B6.6. Identificar a orixe grecolatina do léxico das linguas de España e doutras linguas modernas.	CCB6.6.1. Recoñece e explica o significado dalgúns dos helenismos e latinismos máis frecuentes utilizados no léxico das linguas faladas en España e doutras linguas modernas, e explica o seu significado a partir do termo de orixe.	CCL CCA		x		Recoñece e explica o significado dalgúns helenismos e latinismos máis frecuentes.	Exercicios de etimoloxía, derivación e composición.	20 %	80 %				40%	x			x				

eño	B6.6. Latinismos, palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.	B6.7. Distinguir e identificar latinismos, cultismos, semicultismos e termos patrimoniais.	CCB6.7.2. Coñece o significado das principais locucións latinas de uso actual.	CD CCL		x		Coñece o significado das principais locucións latinas de uso actual.	Exercicios de etimoloxía.	20 %	80 %				40%	x				x			

UNIDADE 6: A vida cotiá

					Temporalización					Instrumentos de avaliación						Temas transversais							
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de avaliación**	**Comp. clave**	**1ª AV**	**2ª AV**	**3ª AV**	**Grao mínimo de consecución**	**Actividades**	**OB**	**PE**	**PO**	**RU**	**CC**	**Cualificación**	**CL**	**EOE**	**CA**	**TIC**	**EMP**	**EC**	**PV**	**EV**
m	B5.4. Vida cotiá en Grecia e Roma: vivenda, hixiene, alimentación, vestimenta e traballo.	B5.4. Coñecer os trazos máis salientables da vida cotiá en Grecia e Roma.	CCB5.4.1. Identifica e describe os tipos de vivenda, o modo de alimentación, os hábitos de hixiene e a vestimenta en Grecia e Roma.	CD CAA CSC CMCCT CCL		x		Identifica e describe os tipos de vivenda, o modo de alimentación, os hábitos de hixiene e a vestimenta en Grecia e Roma.	Obtención de información a través de internet.			50,00 %		50,00 %	50%	x	x		x		x	x	
			CCB5.4.2. Identifica e describe formas de traballo e relaciónaas cos coñecementos científicos e técnicos da época, e explica a súa influencia no progreso da cultura occidental.	CAA CMCCT CSC CCL		x		Identifica e describe formas de traballo e explica a súa influencia no progreso de occidente.	Elaborar un traballo monográfico sobre a vestimenta.			50,00 %		50,00 %	50%	x	x		x		x	x	

UNIDADE 7: Deporte e ocio

					Temporalización					Instrumentos de avaliación						Temas transversais							
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de avaliación**	**Comp. clave**	**1ª AV**	**2ª AV**	**3ª AV**	**Grao mínimo de consecución**	**Actividades**	**OB**	**PE**	**PO**	**RU**	**CC**	**Cualificación**	**CL**	**EOE**	**CA**	**TIC**	**EMP**	**EC**	**PV**	**EV**
l ñ	B4.4. Enxeñería romana: obras públicas e urbanismo. Vías romanas.	B4.4. Coñecer as creacións urbanísticas romanas, así como a súa rede viaria.	CCB4.4.1. Describe as características, os principais elementos e a función das grandes obras públicas romanas, explicando e ilustrando con	CSC CMCCT CD CCEC			x	Describe as características das grandes obras públicas romanas, explicando a súa	Elaborar un traballo sobre monumentos romanos.		80 %			20%	35%	x	x		x		x		

			exemplos a súa importancia para o desenvolvemento do Imperio e a súa influencia en modelos urbanísticos posteriores					importancia e influencia en modelos urbanísticos posteriores.															
d	B5.5. Espectáculos públicos en Grecia e Roma.	B5.5. Identificar as principais formas de lecer da antigüidade.	CCB5.5.1. Describe as principais formas de lecer das sociedades grega e romana, analizando a súa finalidade, os grupos aos que van dirixidas e a súa función no desenvolvemento da identidade social.	CSIEE CAA CSC CCL			x	Describe as principais formas de lecer das sociedades grega e romana.	Webquest con preguntas guiadas.	20 %	70 %			10%	30%	x	x		x		x		
ñ	B5.5. Os espectáculos públicos en Grecia e Roma.	B5.6. Relacionar e establecer semellanzas e diferenzas entre as manifestacións deportivas da Grecia Clásica e as actuais.	CCB5.6.1. Explica a orixe e a natureza dos Xogos Olímpicos, comparándoos e destacando a súa importancia con respecto a outras festividades deste tipo existentes	CD CAA CSC			x	Explica a orixe e natureza dos Xogos Olímpicos.	Ler texto sobre xogos olímpicos e responder ás preguntas.	20 %	80 %				35%	x	x		x		x		

UNIDADE 8: A creación artística

					Temporalización					Instrumentos de avaliación						Temas transversais							
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de avaliación**	**Comp. clave**	**1ª AV**	**2ª AV**	**3ª AV**	**Grao mínimo de consecución**	**Actividades**	**OB**	**PE**	**PO**	**RU**	**CC**	**Cualificación**	**CL**	**EOE**	**CA**	**TIC**	**EMP**	**EC**	**PV**	**EV**
ñ o	B2.1. Marco histórico da civilización grega: das civilizacións minoica e micénica ao mundo helenístico. B2.2. Marco histórico da civilización romana: Monarquía, República e Imperio.	B2.3. Coñecer as características fundamentais da romanización de Hispania e Gallaecia.	CCB2.3.1. Explica a romanización de Hispania e Gallaecia, describindo as súas causas e delimitando as súas fases.	CCEC CAA CSC CCL			x	Explica a romanización de Hispania e Gallaecia,	Elaboración dun esquema.		50 %	50 %			10%	x	x		x			x	
			CCB2.3.2. Enumera, explica e ilustra con exemplos os aspectos fundamentais que caracterizan o proceso da romanización de Hispania e Gallaecia, sinalando a súa	CSC CAA CCEC CCL			x	Enumera e explica con exemplos os aspectos fundamentais do proceso da romanización de Hispania e	Principais monumentos da Hispania romana.		50 %			50%	10%	x	x		x			x	

			influencia na historia posterior do noso país.					Gallaecia.															
l b	B4.1. Fundamentos da arte clásica.	B4.1. Coñecer as características fundamentais da arte clásica e relacionar manifestacións artísticas actuais cos seus modelos clásicos.	CCB4.1.1. Recoñece os trazos básicos da arte clásica nas manifestacións artísticas antigas e actuais.	CD CCEC CMCCT			x	Recoñece os trazos básicos da arte clásica.	Visita virtual ó British Museum	20 %	80 %				20%	x	x		x		x	x	
			CCB4.1.2. Realiza eixes cronolóxicos e sitúa neles aspectos relacionados coa arte grecolatina, asociándoos a outras manifestacións culturais ou a fitos históricos.	CD CCEC			x	Realiza eixes cronolóxicos e sitúa neles aspectos relacionados coa arte grecolatina.	Elaborar eixe cronolóxico.	20 %	80 %				20%	X	X		X		X	X	
l	B4.2. Arquitectura en Grecia e Roma: tipos de edificios e ordes arquitectónicas.	B4.2. Identificar as características máis salientables da arquitectura grecorromana en relación cos edificios máis singulares.	CCB4.2.1. Recoñece as características esenciais das arquitecturas grega e romana, identificando en imaxes a orde arquitectónica á que pertencen distintos monumentos, para razoar a súa resposta.	CCEC CMCCT CD			x	Recoñece as características esenciais das arquitecturas grega e romana.	Obtención de información a través de internet	20 %	80 %				20%	x	x		x		x	x	
l n ñ	B.7.1. Civilización grecolatina nas artes e na organización social e política actual.	B7.1. Recoñecer a presenza da civilización clásica nas artes e na organización social e política.	CCB7.1.1. Sinala e describe algúns aspectos básicos da cultura e a civilización grecolatina que perviviron ata a actualidade, demostrando a súa vixencia nunha e noutra época mediante exemplos.	CCL CAA			x	Sinala e describe aspectos básicos da cultura e civilización grecolatina que perviviron ata a actualidade.		20 %	80 %				20%	x	x		x		x	x	

LENDA COMPETENCIAS

CCL Comunicación lingüística.
CMCCT Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.
CD Competencia dixital.
CAA Competencia aprender a aprender.
CSC Competencias sociais e cívicas.
CSIEE Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.
CCEC Conciencia e expresións culturais.

LENDA TRANSVERSAIS

CL Comprensión lectora.
EOE Expresión oral e escrita.
CA Comunicación audiovisual.
TIC Tecnoloxías da información e da comunicación.
EMP Emprendemento.
EC Educación cívica.
PV Prevención da violencia.
EV Educación e seguridade viaria.

UNIDADES DIDÁCTICAS LATÍN 4º ESO

UNIDADE 1: Aracne UNIDADE 2: Ifixenia UNIDADE 3: Orfeo UNIDADE 4: Zeus i Europa UNIDADE 5: Prometeo UNIDADE 6: Triptólemo UNIDADE 7: Leda e o cisne UNIDADE 8: Hércules

UNIDADE 1 : Aracne

					Temporalización					Instrumentos de avaliación						Temas transversais							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de avaliación	Comp. clave	1ª AV	2ª AV	3ª AV	Grao mínimo de consecución	Actividades	OB	PE	PO	RU	CC	Cualificación	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	EV
e ñ o	B1.2. O Indoeuropeo. Linguas indoeuropeas e familias lingüísticas.	B1.2. Identificar o indoeuropeo como a lingua nai da maioría das linguas faladas en Europa actualmente.	LAB.1.2.1. Define o indoeuropeo e recoñece as linguas indoeuropeas e as súas familias, delimitando nun mapa a zona de orixe e as zonas de expansión.	CD CAA CMCCT	x			Define o indoeuropeo e recoñece as linguas indoeuropeas nun mapa.	Buscar información en Internet sobre o indoeuropeo.	50,00%				50,00%	5,00%	x	x		x		x		
l ñ o	B1.2. O indoeuropeo. Linguas indoeuropeas e familias lingüísticas.	B1.3. Agrupar as linguas indoeuropeas en familias lingüísticas e localizalas nun mapa.	LAB.1.3.1. Identifica as linguas que se falan actualmente en Europa, diferenciando pola súa orixe entre indoeuropeas e non indoeuropeas, clasifica as primeiras en familias lingüísticas e delimita nun mapa as zonas onde se utilizan.	CSC CAA CD	x			Identifica as linguas que se falan en Europa, diferenciando entre indoeuropeas e non indoeuropeas.	Elaborar mapa de linguas.	20%	80 %				15,00%	x	x		x				

l ñ o	B1.3. Linguas de España: linguas romances e non romances.	B1.3. Linguas de España: linguas romances e non romances.	LAB1.4.1. Identifica as linguas que se falan en España, diferenciando pola súa orixe as romances e as non romances, e delimita nun mapa as zonas onde se utilizan.	CSC CAA CD	x			Identifica as linguas que se falan en España, diferenciando en romances e non romances.	Elaborar mapa de linguas.	20%	80 %				15,00%	x	x		x				
b	B3.1. Formantes das palabras.	B3.1. Identificar e distinguir os formantes das palabras.	LAB3.1.1. Descompón palabras nos seus formantes, sinalando e diferenciando lexemas e morfemas, e servíndose destes para identificar desinencias e explicar o concepto de flexión e paradigma.	CMCCT CCL	x			Descompón palabras sinalando e diferenciando lexemas e morfemas.	Exercicio de derivación e composición.	50%				50%	5,00%	x	x		x			x	
e	B3.2. Tipos de palabras: variables e invariables.	B3.2. Distinguir e clasificar tipos de palabras.	LAB3.2.1. Distingue palabras variables e invariables, explica os trazos que permiten identificalas e define criterios para clasificalas.	CAA CCL	x			Distingue palabras variables e invariables.	Clasificar palabras dun texto en adverbios, preposicións, etc.	50%				50%	5,00%	x	x						
e b	B3.3. Concepto de declinación e conxugación.	B3.3. Comprender o concepto de declinación e conxugación.	LAB3.3.1. Define o concepto de declinación e conxugación.	CAA CCL	x			Define o concepto de declinación e conxugación.	Explicación e memorización.	20%	80 %				15,00%	x	x						
b e	B3.5. Flexión verbal.	B3.5. Coñecer as conxugacións, encadrar os verbos dentro da súa conxugación, enuncialos e conxugalos correctamente.	LAB3.5.1. Identifica as conxugacións verbais latinas e clasifica os verbos segundo a súa conxugación a partir do seu enunciado.	CAA CCL	x			Identifica as conxugacións verbais latinas e clasifica os verbos segundo a súa conxugación a partir do seu enunciado.	Exercicios de flexión verbal.	20%	80 %				15,00%	x	x						
h	B4.2. Casos latinos.	B4.2. Coñecer os nomes dos casos latinos e identificar as súas principais funcións na oración, e saber traducir os casos á lingua materna adecuadamente.	LAB4.2.1. Enumera correctamente os nomes dos casos que existen na flexión nominal e pronominal latina, e explica as principais funcións que realizan dentro da oración.	CAA CCL	x			Enumera correctamente os nomes dos casos que existen na flexión nominal e pronominal latina, e explica as principais funcións que realizan dentro da oración.	Completar táboa sobre os casos.	20%	80 %				15,00%	x	x						

a f e ñ	B5.1. Períodos da historia de Roma.	B5.1. Coñecer os feitos históricos das etapas da historia de Roma, encadralos no seu período correspondent e e realizar eixes cronolóxicos.	LAB5.1.1. Distingue as etapas da historia de Roma e explica os seus trazos esenciais e as circunstancias que interveñen no paso de unhas a outras.	CSC CSIEE CD	x			Distingue as etapas da historia de Roma e explica os seus trazos esenciais e circunstancias.	Elaborar eixe cronolóxico de Roma.		70 %			30%	10,00%	x	x		x				

UNIDADE 2 : Ifixenia

					Temporalización					Instrumentos de avaliación						Temas transversais							
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de avaliación**	**Comp. clave**	**1ª AV**	**2ª AV**	**3ª AV**	**Grao mínimo de consecución**	**Actividades**	**OB**	**PE**	**PO**	**RU**	**CC**	**Cualificación**	**CL**	**EOE**	**CA**	**TIC**	**EMP**	**EC**	**PV**	**EV**
e	B2.1. Orixes da escritura. Sistemas de escritura.	B2.1. Coñecer diferentes sistemas de escritura e distinguilos do alfabeto.	LAB2.1.1. Recoñece diferentes tipos de escritura e clasifícaos consonte a súa natureza e a súa función.	CD CCEC	x			Recoñece diferentes tipos de escritura.	Identificación de escrituras.	50 %				50%	10%	x	x				x		
h	B2.3. Pronuncia do latín.	B2.3. Coñecer e aplicar con corrección as normas básicas de pronuncia en latín.	LAB2.3.1. Le en voz alta textos latinos de certa extensión coa pronuncia correcta.	CCL	x			Le en voz alta textos latinos de certa extensión coa pronuncia correcta.	Lectura de textos.	50 %		50 %			10%	x	x						
b e	B3.4. Flexión nominal e pronominal: substantivos, adxectivos e pronomes.	B3.4. Coñecer as declinacións, encadrar as palabras dentro da súa categoría e declinación, enuncialas e declinalas correctament e.	LAB3.4.2. Declina palabras e sintagmas en concordancia, aplicando correctamente para cada palabra o paradigma de flexión correspondente.	CCL CAA	x			Declina palabras e sintagmas en concordancia, aplicando correctamente para cada palabra o paradigma de flexión correspondent e.	Exercicios de declinación e concordancia.	20 %	80 %				50%	x	x						
a f e ñ	B5.1. Períodos da historia de Roma.	B5.1. Coñecer os feitos históricos das etapas da historia de Roma,	LAB5.1.2. Sabe enmarcar determinados feitos históricos no período histórico correspondente.	CAA CCEC CSC	x			Sabe enmarcar determinados feitos históricos no período histórico	Elaborar eixe cronolóxico.		50 %			50%	30%	x	x						

		encadralos no seu período correspondente e realizar eixes cronolóxicos.						correspondente.															

UNIDADE 3: Orfeo

					Temporalización					Instrumentos de avaliación						Temas transversais							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de avaliación	Comp. clave	1ª AV	2ª AV	3ª AV	Grao mínimo de consecución	Actividades	OB	PE	PO	RU	CC	Cualificación	CL	EO E	CA	TI C	EMP	E C	PV	E V
f ñ o	B1.4. Palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.	B1.5. Distinguir e identificar palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.	LAB.1.5.1. Identifica e diferencia palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos, en relación co termo de orixe.	CCL CAA	x			Identifica e diferencia palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos, en relación co termo de orixe.	Relacionar cultismos coa palabra latina.			70,00%		30,00%	10,00%	x	x				x	x	
b e	B3.4. Flexión nominal e pronominal: substantivos, adxectivos e pronomes.	B3.4. Coñecer as declinacións, encadrar as palabras dentro da súa categoría e declinación, enuncialas e declinalas correctamente.	LAB3.4.1. Enuncia correctamente substantivos, adxectivos e pronomes en latín, distíngueos a partir do seu enunciado e clasifícaos segundo a súa categoría e a súa declinación	CD CCL	x			Enuncia correctamente substantivos, adxectivos e pronomes en latín, distíngueos a partir do seu enunciado e clasifícaos segundo a súa categoría e a súa declinación	Completar táboa de declinacións.		80,00%			20,00%	20,00%	x	x						
b	B4.4. Oración simple: oracións atributivas e predicativas.	B4.4. Recoñecer e clasificar os tipos de oración simple.	LAB4.4.1. Compara e clasifica tipos de oracións simples, e identifica as súas características.	CMCCT CCA §CCL	x			Compara e clasifica tipos de oracións simples.	Exercicios de frases.			70,00%		30,00%	10,00%	x	x						
a ñ	B5.2. Organización política e social de Roma.	B5.2. Coñecer os trazos fundamentais da organización política e social de Roma.	LAB5.2.1. Describe os trazos esenciais que caracterizan as sucesivas formas de organización do sistema político romano.	CSIEE CSC CCL	x			Describe os trazos esenciais que caracterizan o sistema político romano.	Relacionar cada maxistratura coa súa función.	50,00%				50,00%	10,00%	x	x		x		X	X	

h	B6.1. Análise morfolóxica e sintáctica.	B6.1. Aplicar coñecementos básicos de morfoloxía e sintaxe para iniciarse na interpretación, na tradución e na retroversión de frases de dificultade progresiva e textos adaptados.	LAB6.1.1. Utiliza adecuadamente a análise morfolóxica e sintáctica de frases de dificultade graduada e textos adaptados, para efectuar correctamente a súa tradución ou retroversión.	CCL CAA	x			Utiliza adecuadamente a análise morfolóxica e sintáctica de frases de dificultade graduada e textos adaptados, para efectuar correctamente a súa tradución ou retroversión.	Análise sintáctica e tradución.	20,00 %	80,00 %				20,00%	x	x						
e b	B7.3. Locucións latinas de uso actual.	B7.4. Coñecer o significado das principais locucións latinas de uso actual e saber empregalas nun contexto axeitado.	B7.4. Coñecer o significado das principais locucións latinas de uso actual e saber empregalas nun contexto axeitado.	CD CSC CCEC CCL	x			Coñecer o significado das principais locucións latinas de uso actual e saber empregalas nun contexto axeitado.	Explicar significado de locucións.	10,00 %	80,00 %			10,00 %	30,00%	x	x						

UNIDADE 4: Zeus i Europa

					Temporalización					Instrumentos de avaliación						Temas transversais							
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de avaliación**	**Comp. clave**	**1ª AV**	**2ª AV**	**3ª AV**	**Grao mínimo de consecución**	**Actividades**	**OB**	**PE**	**PO**	**RU**	**CC**	**Cualificación**	**CL**	**EOE**	**CA**	**TIC**	**EMP**	**EC**	**PV**	**EV**
e b h ñ o	B3.5. Flexión verbal.	B3.6. Recoñecer as formas dos tempos verbais formados a partir do tema de presente e perfecto, tanto en voz activa como en voz pasiva, así como as formas non persoais do verbo: infinitivo de presente	LAB3.6.4. Traduce correctamente ao galego e ao castelán diferentes formas verbais latinas.	CCL		x		Traduce correctamente ao galego e ao castelán diferentes formas verbais latinas.	Exercicios de flexión verbal.		50,00 %			50,00 %	25,00%	x	x						

		activo e participio de perfecto.																					
f	B4.1. Elementos da oración.	B4.1. Coñecer e analizar as funcións das palabras na oración.	LAB4.1.1. Analiza morfolóxica e sintacticamente frases e textos adaptados, identificando correctamente as categorías gramaticais presentes nas palabras con flexión e explicando as funcións na oración.	CMCCT		x		Analiza morfolóxica e sintacticament e frases identificando correctamente as categorías gramaticais e as funcións na oración.	Análise morfolóxica e sintáctica.	20,00 %	60,00 %			20,00 %	30,00%	x	x						
e	B4.3. Concordancia.	B4.3. Recoñecer as regras de concordancia na lingua latina e a súa correspondencia no galego e no castelán.	LAB4.3.1. Recoñece nos textos as regras e a concordancia latina, e redacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seu uso.	CCL		**x**		Recoñece nos textos as regras e a concordancia latina.	Exercicios de concordancia	50,00 %		50,00 %			10,00%	x	x						
a f e ñ	B5.1. Períodos da historia de Roma.	B5.1. Coñecer os feitos históricos das etapas da historia de Roma, encadralos no seu período correspondente e realizar eixes cronolóxicos.	LAB5.1.4. Describe algúns dos principais fitos históricos da civilización latina, e explica a grandes liñas as circunstancias en que teñen lugar e as súas principais consecuencias.	CSC CCEC CCL		**x**		Describe algúns dos principais fitos históricos da civilización latina, e explica a grandes liñas as circunstancias en que teñen lugar e as súas principais consecuencias.	Elaborar eixe cronolóxico.	50,00 %	50,00 %				25,00%	x	x			x	x		
h ñ o	B7.1. Vocabulario básico latino: léxico transparente; palabras de maior frecuencia.	B7.1. Coñecer, identificar e traducir o léxico latino transparente e as palabras de maior frecuencia.	LAB7.1.2. Identifica e explica as palabras transparentes e de maior frecuencia.	CD CAA		**x**		Identifica e explica as palabras transparentes e de maior frecuencia.	Exercicios de etimoloxía.	20,00 %				80,00 %	10,00%	x	x						

UNIDADE 5: Prometeo

					Temporalización					Instrumentos de avaliación						Temas transversais							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de avaliación	Comp. clave	1ª AV	2ª AV	3ª AV	Grao mínimo de consecución	Actividades	OB	PE	PO	RU	CC	Cualificación	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	EV
b ñ o	B1.5. Nocións básicas de evolución fonética, morfolóxica e semántica do latín ao galego e ao castelán.	B1.6. Coñecer e aplicar as regras fundamentais da evolución fonética do latín ao galego e ao castelán, partindo dos étimos latinos.	LAB.1.6.1. Realiza evolucións de termos latinos ao galego e ao castelán aplicando as regras fonéticas de evolución.	CCL CAA		x		Realiza evolucións de termos latinos ao galego e ao castelán aplicando as regras fonéticas de evolución.	Completar táboa: Palabra latina/evolución ao galego.	50,00 %		50,00 %			10,00%	x	x						
h	B4.2. Casos latinos.	B4.2. Coñecer os nomes dos casos latinos e identificar as súas principais funcións na oración, e saber traducir os casos á lingua materna adecuadamente.	LAB4.2.2. Traduce correctamente á súa lingua os casos latinos presentes nos textos e redacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seu uso.	CCL		x		Traduce correctamente á súa lingua os casos latinos presentes nos textos.	Análise morfosintáctica e tradución.		80,00 %			20,00 %	50,00%	x	x						
l n	B5.4. Mitoloxía e relixión.	B5.4. Coñecer os principais deuses, semideuses e heroes da mitoloxía grecolatina.	LAB5.4.1. Identifica os principais deuses, semideuses e heroes da mitoloxía grecolatina, sinala os trazos que os caracterizan e establece relacións entre os deuses máis importantes.	CCEC CCL CD		x		Identifica os principais deuses, semideuses e heroes da mitoloxía grecolatina, sinala os trazos que os caracterizan e establece relacións entre os deuses máis importantes.	Elaborar árbore xenealóxica de deuses e heroes.		50,00 %	50,00 %			30,00%	x	x		x			x	
b ñ o	B7.2. Composición e derivación culta: lexemas, prefixos e sufixos.	B7.2. Distinguir e coñecer o significado dos principais	LAB7.2.1. Identifica e explica os principais prefixos e sufixos, analizando o seu mantemento na propia	CMCCT CCL		x		Identifica e explica os principais prefixos e sufixos,	Exercicio de prefixos e sufixos.	40,00 %				60,00 %	10,00%	x	x						

		prefixos e sufixos que interveñen na composición e na derivación culta.	lingua.					analizando o seu mantemento na propia lingua.															

UNIDADE 6: Triptólemo

					Temporalización					Instrumentos de avaliación						Temas transversais							
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de avaliación**	**Comp. clave**	**1ª AV**	**2ª AV**	**3ª AV**	**Grao mínimo de consecución**	**Actividades**	**OB**	**PE**	**PO**	**RU**	**CC**	**Cualificación**	**CL**	**EOE**	**CA**	**TIC**	**EMP**	**EC**	**PV**	**EV**
e b h ñ o	B3.5. Flexión verbal.	B3.6. Recoñecer as formas dos tempos verbais formados a partir do tema de presente e perfecto, tanto en voz activa como en voz pasiva, así como as formas non persoais do verbo: infinitivo de presente activo e participio de perfecto.	LAB3.6.3. Identifica formas non persoais do verbo, como o infinitivo de presente activo e o participio de perfecto.	CAA CCL		x		Identifica formas non persoais do verbo, como o infinitivo de presente activo e o participio de perfecto.	Exercicios de flexión verbal.	20,00%	80,00%				40,00%	x	x						
h	B4.6. Construcións de infinitivo e de participio máis transparentes.	B4.6. Identificar, distinguir e traducir correctamente as construcións de infinitivo e participio máis transparentes.	LAB4.6.1. Recoñece, dentro de frases e textos sinxelos, as construcións de infinitivo e participio máis transparentes, e analízaas e tradúceas correctamente.	CCL		x		Recoñece, dentro de frases e textos sinxelos, as construcións de infinitivo e participio máis transparentes, e analízaas e tradúceas correctamente.	Identificar infinitivos dun texto.	30,00%	70,00%				30,00%	x	x						
m	B5.5. Vida cotiá: vivenda, alimentación e indumentaria.	B5.6. Recoñecer os tipos de	LAB5.6.1. Distingue e describe o modo de vida en Roma no	CD CCEC CSC		x		Distingue e describe o modo de vida	Información a través de Internet.		50,00%	50,00%			20,00%	x	x		x		x	x	

		vivenda empregados en Roma, as característica s principais da alimentación romana, os elementos da indumentaria e as normas de hixiene persoal, peiteados e cosméticos.	ámbito privado, analizando os tipos de vivenda, alimentación, vestimenta e coidado persoal e contrástaos cos da actualidade.	CCL CSIEE CCL CAA				en Roma no ámbito privado, analizando os tipos de vivenda, alimentación, vestimenta e coidado persoal e contrástaos cos da actualidade.														
h ñ o	B7.1. Vocabulario básico latino: léxico transparente; palabras de maior frecuencia.	B7.1. Coñecer, identificar e traducir o léxico latino transparente e as palabras de maior frecuencia.	LAB7.1.1. Deduce o significado de termos latinos non estudados, partindo do contexto ou de palabras da lingua propia.	CAA CCL		x		Deduce o significado de termos latinos non estudados, partindo do contexto ou de palabras da lingua propia.	Exerciciode etimoloxía, derivación e composición.	70,00 %				30,00 %	10,00%	x	x						

UNIDADE 7: Leda e o cisne

					Temporalización					Instrumentos de avaliación						Temas transversais							
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de avaliación**	**Comp. clave**	**1ª AV**	**2ª AV**	**3ª AV**	**Grao mínimo de consecución**	**Actividades**	**OB**	**PE**	**PO**	**RU**	**CC**	**Cualificación**	**CL**	**EOE**	**CA**	**TIC**	**EMP**	**EC**	**PV**	**EV**
e b h ñ o	B3.5. Flexión verbal.	B3.6. Recoñecer as formas dos tempos verbais formados a partir do tema de presente e perfecto, tanto en voz activa como en voz pasiva, así como as formas non persoais do verbo: infinitivo de presente activo e participio de	LAB3.6.1. Identifica correctamente as principais formas derivadas de cada tema verbal latino: en voz activa o modo indicativo, tanto do tema de presente como do tema de perfecto1; en pasiva, o presente, o pretérito imperfecto, o futuro imperfecto e o pretérito perfecto de indicativo.	CAA CCL			x	Identifica correctamente as principais formas derivadas de cada tema verbal latino: en voz activa o modo indicativo, tanto do tema de presente como do tema de perfecto.	Cambiar formas verbais de activa a pasiva.		50 %			50%	50,00%	x	x						

		perfecto.																					
c ñ	B5.3. A familia romana.	B5.3. Coñecer a composición da familia e os papeis asignados aos seus membros.	LAB5.3.1. Identifica e explica os papeis que desempeña dentro da familia cada un dos seus membros, e analiza a través deles os estereotipos culturais da época en comparación cos actuais.	CSC CCEC CCL			x	Identifica e explica os papeis que desempeña dentro da familia cada un dos seus membros e compáraos cos actuais.	Elaborar esquema sobre a familia.	20 %	30,00 %	50,00 %			30,00%	x	x		x		x	x	
d o	B6.2. Comparación das estruturas latinas coas das linguas propias.	B6.2. Comparar as estruturas latinas coas das linguas propias.	LAB6.2.1. Utiliza mecanismos de inferencia para comprender textos de forma global, relacionando estruturas latinas con outras equivalentes nas linguas que coñece.	CCL CAA			x	Utiliza mecanismos de inferencia para comprender textos de forma global.	Exercicios de lectura e comentario de textos.	80,00 %		20,00 %			10,00%	x	x						
l ñ o	B7.2. Composición e derivación culta: lexemas, prefixos e sufixos.	B7.3. Recoñecer os elementos léxicos latinos que permanecen nas linguas do alumnado.	LAB7.3.1. Identifica a etimoloxía de palabras de léxico común da lingua propia e explica a partir desta o seu significado.	CCL			x	Identifica a etimoloxía de palabras de léxico común da lingua propia e explica a partir desta o seu significado.	Exercicio de etimoloxía.	80,00 %		20,00 %			10,00%	x	x						

UNIDADE 8: Hércules

					Temporalización					Instrumentos de avaliación						Temas transversais							
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de avaliación**	**Comp. clave**	**1ª AV**	**2ª AV**	**3ª AV**	**Grao mínimo de consecución**	**Actividades**	**OB**	**PE**	**PO**	**RU**	**CC**	**Cualificación**	**CL**	**EOE**	**CA**	**TIC**	**EMP**	**EC**	**PV**	**EV**
e b h ñ o	B3.5. Flexión verbal.	B3.6. Recoñecer as formas dos tempos verbais formados a partir do tema de presente e perfecto, tanto en voz activa como en voz pasiva,	LAB3.6.1. Identifica correctamente as principais formas derivadas de cada tema verbal latino: en voz activa o modo indicativo, tanto do tema de presente como do tema de perfecto1; en pasiva, o presente, o pretérito imperfecto, o futuro imperfecto e o pretérito perfecto de	CAA CCL			x	Identifica correctamente as principais formas derivadas de cada tema verbal latino: en voz activa o modo indicativo, tanto do tema de presente como do tema	Exercicios de flexión verbal..		80,00 %	20,00 %			50,00%	x	x						

		así como as formas non persoais do verbo: infinitivo de presente activo e participio de perfecto.	indicativo.					de perfecto1; en pasiva, o presente, o pretérito imperfecto, o futuro imperfecto e o pretérito perfecto de indicativo.															
e	B4.5. Oración composta: oracións coordinadas.	B4.5. Distinguir as oracións simples das compostas.	LAB4.5.1. Compara e clasifica tipos de oracións compostas, e diferénciaas das oracións simples.	CAA CMCCT CCL			x	Compara e clasifica oracións compostas diferenciándoas das simples.	Análise sintáctica e tradución.	20,00%	40,00%	40,00%			10,00%	x	x						
d e ñ	B5.6. Espectáculos públicos: teatro, circo e anfiteatro.	B5.7. Coñecer os espectáculos públicos realizados no teatro, no circo e no anfiteatro, e a súa relación co mundo actual.	LAB5.7.1. Describe as características dos tipos de espectáculos públicos celebrados no teatro, no circo e no anfiteatro, valora o seu mantemento no mundo actual e sitúa nun mapa os teatros, os circos e os anfiteatros conservados máis importantes.	CSC CSIEE CCL CMCCT CCEC			x	Describe as características dos tipos de espectáculos públicos celebrados no teatro, no circo e no anfiteatro, valora o seu mantemento no mundo actual.	Webquest guiada pola profesora.	50,00%	50,00%				20,00%	x	x		x		x		
e b	B7.3. Locucións latinas de uso actual.	B7.4. Coñecer o significado das principais locucións latinas de uso actual e saber empregalas nun contexto axeitado.	LAB7.4.1. Coñece o significado das principais locucións latinas de uso actual e sabe empregalas no seu contexto axeitado, cando se expresa na súa propia lingua.	CD CSC CCEC CCL			x	Coñece o significado das principais locucións latinas de uso actual e sabe empregalas no seu contexto axeitado, cando se expresa na súa propia lingua.	Completar oracións co latinismo adecuado.		50,00%			50,00%	20,00%	x	x						

4.2 Relación de Aspectos Curriculares para cada Unidade Didáctica para Bacharelato

Acrónimos

Instrumentos de avaliación		
	OB	Observación
	PO	Proba oral
	PE	Proba escrita
	RU	Rúbrica
	CC	Caderno de clase
Temas transversais		
	EM	Emprendemento
	EC	Educación cívica
	PV	Prevención violencia
	CL	Comprensión lectora
	EOE	Expresión oral e escrita
	CA	Comunicación audiovisual
	TIC	Tecnoloxías Información e Comunicacións
Competencias clave		
	CCL	Comunicación lingüística
	CMCCT	Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía
	CD	Competencia dixital
	CAA	Aprender a aprender
	CSC	Competencias sociais e cívicas
	CSIEE	Sentido de iniciativa e espírito emprendedor
	CCEC	Conciencia e expresións culturais

UNIDADES DIDÁCTICAS LATÍN 1º BAC

UNIDADE 1: A fundación de Roma.

UNIDADE 2: A República.

UNIDADE 3: O Imperio.

UNIDADE 4: A cidade.

UNIDADE 5: A relixión

UNIDADE 6: O exército.

UNIDADE 7: Roma en Hispania.

UNIDADE 1 : A fundación de Roma

					Temporalización					Instrumentos de avaliación						Temas transversais							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de avaliación	Comp. clave	1ª AV	2ª AV	3ª AV	Grao mínimo de consecución	Actividades	OB	PE	PO	RU	CC	Cualificación	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	EV
g	B1.2. O indoeuropeo. Linguas indoeuropeas e familias lingüísticas.	B1.2. Identificar o indoeuropeo como a lingua nai da maioría das linguas faladas en Europa hoxe en día.	LA1B1.2.1. Define o indoeuropeo e recoñece as linguas indoeuropeas e as súas familias, e delimita nun mapa a zona de orixe e as zonas de expansión.	CD CAA	x			Define o indoeuropeo e recoñece as linguas indoeuropeas e as súas familias, e delimita nun mapa a zona de orixe e as zonas de expansión.	Buscar información en Internet sobre o indoeuropeo.	50,00%				50,00%	10,00%	x	x		x				
n	B1.2. O indoeuropeo. Linguas indoeuropeas e familias lingüísticas.	B1.3. Agrupar as linguas indoeuropeas en familias lingüísticas e localizalas nun mapa.	LA1B1.3.1. Identifica as linguas que se falan actualmente en Europa, diferenciando pola súa orixe entre indoeuropeas e non indoeuropeas, clasifica as primeiras en familias lingüísticas e delimita nun mapa as zonas onde se utilizan.	CSC CCEC	x			Identifica as linguas que se falan actualmente en Europa, diferenciando en indoeuropeas e non indoeuropesas.	Elaborar mapa de linguas.	50,00%				50,00%	10,00%	x	x						
n p	B1.3. Linguas de España: linguas romances e non romances.	B1.4. Coñecer as orixes das linguas faladas en España, clasificalas e localizalas	LA1B1.4.1. Identifica as linguas que se falan en España, diferenciando pola súa orixe romances e non romances, localiza nun mapa as zonas onde se	CSC CCEC	x			Identifica as linguas que se falan en España, diferenciando pola súa orixe romances e	Elaborar mapa de linguas.	50,00%				50,00%	10,00%	x	x						

		nun mapa, e delimitar o marco xeográfico das linguas romances faladas no mundo, recoñecendo as súas característica s.	utilizan, delimita o marco xeográfico das linguas romances faladas no mundo e recoñece as súas características.					non romances, delimita o marco xeográfico das linguas romances faladas no mundo e recoñece as súas características.															
e	B2.3. Pronuncia do latín: tipos.	B2.4. Coñecer e aplicar con corrección as normas básicas da pronuncia en latín e distinguir os seus tipos.	LAT1B2.4.1. Le con pronuncia e acentuación correctas textos latinos, identificando e reproducindo exemplos de diferentes tipos de pronuncia.	CCL	x			Le con pronuncia e acentuación correctas textos latinos.	Lectura de textos.	50,00%		50,00%			5,00%	x	x						
d	B3.1. Formantes das palabras.	B3.1. Coñecer, identificar e distinguir os formantes das palabras.	LA1B3.1.1. Descompón palabras nos seus formantes, sinalando e diferenciando lexemas e morfemas, e servíndose destes para identificar desinencias e explicar o concepto de flexión e paradigma.	CMCCT CCL	x			Descompón palabras nos seus formantes, sinalando e diferenciando lexemas e morfemas, e servíndose destes para identificar desinencias e explicar o concepto de flexión e paradigma.	Exercicios de derivación e composición.	50,00%		50,00%			10,00%	x	x						
g	B3.2. Tipos de palabras: variables e invariables.	B3.2. Distinguir os tipos de palabras a partir do seu enunciado.	LA1B3.2.1. Distingue palabras variables e invariables, explica os trazos que permiten identificalas e define criterios para clasificalas.	CAA CCL	x			Distingue palabras variables e invariables.	Clasificar palabras dun texto.	50,00%		50,00%			10,00%	x	x						
e	B4.2. Casos latinos.	B4.2. Coñecer os nomes dos casos latinos, identificar as principais funcións que realizan na oración e	LA1B4.2.1. Enumera correctamente os nomes dos casos que existen na flexión nominal e pronominal latina, explica as súas funcións dentro da oración e ilustra con exemplos a forma	CAA CCL	x			Enumera correctamente os nomes dos casos que existen na flexión nominal e pronominal latina, explica as súas	Completar táboa sobre os casos.	20,00%	80,00%				30,00%	x	x						

		saber traducir os casos á lingua materna adecuadamente.	axeitada de traducilos.					funcións dentro da oración e ilustra con exemplos a forma axeitada de traducilos.															
a i l g p	B5.1. Períodos da historia de Roma.	B5.1. Coñecer os feitos históricos das etapas da historia de Roma, encadralos no seu período correspondente e realizar eixes cronolóxicos.	LA1B5.1.2. Distingue as etapas da historia de Roma, explicando os seus trazos esenciais e as circunstancias que interveñen no paso de unhas a outras.	CCEC CCL CSC	x			Distingue as etapas da historia de Roma, explicando osseus trazos esenciais e as súas circunstancias.	Elaborar eixe cronolóxico.		50,00%			50,00%	15,00%	x	x		x		x		

UNIDADE 2 : A República

					Temporalización					Instrumentos de avaliación						Temas transversais							
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de avaliación**	**Comp. clave**	**1ª AV**	**2ª AV**	**3ª AV**	**Grao mínimo de consecución**	**Actividades**	**OB**	**PE**	**PO**	**RU**	**CC**	**Cualificación**	**CL**	**EOE**	**CA**	**TIC**	**EMP**	**EC**	**PV**	**EV**
d g p h	B1.4. Orixe, evolución e etapas do latín. Palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.	B1.5. Distinguir as principais etapas na evolución do latín e recoñecer e identificar palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.	LA1B1.5.1. Distingue e delimita as etapas do latín, recoñece e distingue a partir do étimo latino cultismos, semicultismos e termos patrimoniais, e explica as evolucións que se producen nun caso e no outro.	CCL CAA CMCCT	x			Distingue e delimita as etapas do latín, recoñece e distingue a partir do étimo latino cultismos, semicultismos e termos patrimoniais, e explica as evolucións que se producen nun caso e no outro.	Situar en táboa características de cada etapa.	50,00%				50%%	10,00%	x	x						
i l	B3.3. Concepto de declinación e conxugación.	B3.3. Comprender o concepto de declinación e	LA1B3.3.1. Declina e/ou conxuga correctamente palabras propostas segundo a súa categoría, explicando	CAA CCL CD	x			Declina e/ou conxuga correctamente palabras propostas segundo a súa	Exercicios de declinación.		80,00%			20,00%	30,00%	x	x						

		conxugación.	e ilustrando con exemplos as características que diferencian os conceptos de declinación e conxugación.					categoría.															
d g	B3.5. Flexión verbal.	B3.5. Coñecer as conxugacións, encadrar os verbos dentro da súa conxugación, enuncialos e conxugalos correctamente.	LA1B3.5.1. Clasifica verbos segundo a súa conxugación partindo do seu enunciado e describe os trazos polos que se recoñecen os modelos de flexión verbal.	CAA CCL	x			Clasifica verbos segundo a súa conxugación partindo do seu enunciado e describe os trazos polos que se recoñecen os modelos de flexión verbal.	Identificación de formas verbais.		80,00 %			20,00 %	30,00%	x	x						
d	B4.4. Oración simple: oracións atributivas e predicativas.	B4.4. Recoñecer e clasificar os tipos de oración simple.	LA1B4.4.1. Compara e clasifica tipos de oracións simples, e identifica e explica en cada caso as súas características.	CMCCT CCL	x			Compara e clasifica tipos de oracións simples e explica as súas características.	Recoñecer modelos de oracións.	50,00 %				50,00 %	10,00%	x	x						
a c	B5.3. Organización política e social de Roma.	B5.4. Coñecer a organización política e social de Roma e recoñecer o seu mantemento actual.	LA1B5.4.1. Describe os elementos que caracterizan as sucesivas formas de organización do sistema político romano.	CSIEE CSC CSIEE CSC	x			Describe os elementos que caracterizan as sucesivas formas de organización do sistema político romano.	Relacionar cada maxistratura coa súa función.	20,00 %	60,00 %			20,00 %	20,00%	x	x						

UNIDADE 3 : O Imperio

					Temporalización					Instrumentos de avaliación						Temas transversais							
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de avaliación**	**Comp. clave**	**1ª AV**	**2ª AV**	**3ª AV**	**Grao mínimo de consecución**	**Actividades**	**OB**	**PE**	**PO**	**RU**	**CC**	**Cualificación**	**CL**	**EOE**	**CA**	**TIC**	**EMP**	**EC**	**PV**	**EV**
d g p h	B1.4. Orixe, evolución e etapas do latín. Palabras patrimoniais, cultismos	B1.5. Distinguir as principais etapas na	LA1B1.5.3. Demostra a presenza do latín no século XXI en campos como a ciencia, a cultura, a publicidade,	CMCCT CD CCEC	x			Demostra a presenza do latín no século XXI en campos como a	Obtención de información en Internet.	50 %		50 %			10%	x	x		x				

	e semicultismos.	evolución do latín e recoñecer e identificar palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.	os medios de comunicación, internet e as redes sociais.					ciencia, a cultura, a publicidade, os medios de comunicación, internet e as redes sociais.															
g d	B3.4. Flexión nominal e pronominal: substantivos, adxectivos e pronomes.	B3.4. Coñecer as declinacións, encadrar as palabras dentro da súa categoría e declinación, enuncialas e declinalas correctamente.	LA1B3.4.2. Declina palabras e sintagmas en concordancia, aplicando correctamente para cada palabra o paradigma de flexión correspondente.	CCL	x			Declina palabras e sintagmas en concordancia, aplicando correctamente para cada palabra o paradigma de flexión correspondente.	Concordar cada adxectivo co substantivo.	20 %	80 %				20%	x	x						
d g	B3.5. Flexión verbal.	B3.5. Coñecer as conxugacións, encadrar os verbos dentro da súa conxugación, enuncialos e conxugalos correctamente.	LA1B3.5.2. Coñece e identifica as formas que compoñen o enunciado dos verbos de paradigmas regulares e recoñece a partir destas os modelos de conxugación.	CCL	x			Coñece e identifica as formas que compoñen o enunciado dos verbos de paradigmas regulares e recoñece a partir destas os modelos de conxugación.	Recoñecer modelos de conxugación.	20 %	80 %				20%	x	x						
i	B4.1. Elementos da oración.	B4.1. Coñecer e analizar as funcións das palabras na oración.	LA1B4.1.1. Analiza morfoloxicamente e sintacticamente frases e textos de dificultade graduada, identificando correctamente as categorías gramaticais presentes nas palabras con flexión e explicando as funcións que realizan na oración.	CMCCT CCL	x			Analiza morfoloxicamente e sintacticamente frases de dificultade graduada,identificando correctamente as categorías gramaticais e as funcións que realizan na oración.	Análise morfosintáctica. Traducir un texto.	20 %	80 %				20%	x	x						

a c	B5.3. Organización política e social de Roma.	B5.4. Coñecer a organización política e social de Roma e recoñecer o seu mantemento actual.	LA1B5.4.2. Describe a organización e a evolución da sociedade romana, explicando as características das clases sociais e os papeis asignados a cada unha, relacionando estes aspectos cos valores cívicos existentes na época e comparándoos cos actuais.	CSIEE CD CSC CCL	x			Describe a organización e a evolución da sociedade romana, explicando as características das clases sociais e compáraas coas actuais.	Ler texto sobre a escravitude e responder ás preguntas.	50 %				50%	10%								
g e	B7.4. Locucións latinas de uso actual	B7.5. Coñecer o significado das principais locucións latinas de uso actual e saber empregalas nun contexto axeitado.	LA1B7.5.1. Coñece o significado das principais locucións latinas de uso actual e sabe empregalas no seu contexto adecuado cando se expresa na súa propia lingua.	CCL CCL	x			Coñece o significado das principais locucións latinas de uso actual e sabe empregalas no seu contexto adecuado cando se expresa na súa propia lingua.	Completar oracións co latinismo adecuado.		80 %			20%	20%	X	x						

UNIDADE 4 : A cidade

					Temporalización					Instrumentos de avaliación						Temas transversais							
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de avaliación**	**Comp. clave**	**1ª AV**	**2ª AV**	**3ª AV**	**Grao mínimo de consecución**	**Actividades**	**OB**	**PE**	**PO**	**RU**	**CC**	**Cualificación**	**CL**	**EO E**	**CA**	**TI C**	**EMP**	**E C**	**PV**	**E V**
g d	B3.4. Flexión nominal e pronominal: substantivos, adxectivos e pronomes.	B3.4. Coñecer as declinacións, encadrar as palabras dentro da súa categoría e declinación, enuncialas e declinalas correctamente.	LA1B3.4.1. Enuncia e declina correctamente substantivos, adxectivos e pronomes en latín, distinguíndoos a partir do seu enunciado e clasificándoos segundo a súa categoría e a súa declinación.	CCL		x		Enuncia e declina correctamente substantivos, adxectivos e pronomes en latín, distinguíndoos a partir do seu enunciado e clasificándoos segundo a súa categoría e a súa declinación.	Exercicios de declinación.	10 %	80 %	10 %		4.1.1.1	30%	x	x						

g	B4.5. Oración composta:coordinación e subordinación.	B4.5. Distinguir as oracións simples das compostas e, dentro destas últimas, as coordinadas das subordinadas.	LA1B4.5.1. Distingue as oracións simples das compostas e, dentro destas últimas, as coordinadas das subordinadas, os seus tipos e os nexos que as caracterizan, e sinala exemplos que expliquen en cada caso as súas características.	CAA CCL		*x*		Distingue as oracións simples das compostas e, dentro destas, as coordinadas das subordinadas, os seus tipos e nexos.	Análise sintáctica e tradución.	10 %	50 %	10 %			10%	x	x						
n	B5.5. Arte romana.	B5.8. Coñecer as características fundamentais da arte romana e describir algunhas das súas manifestacións máis importantes.	LA1B5.8.1. Describe as principais manifestacións escultóricas e pictóricas da arte romana, identificando a partir de elementos concretos o seu estilo e a súa cronoloxía aproximada.	CCEC CD		*x*		Describe as principais manifestacións escultóricas e pictóricas da arte romana, identificando a partir de elementos concretos o seu estilo.	Búsqueda de información en internet.		70 %			30%	20%	X	X		x				
e	B6.1. Análise fonética, morfolóxica, sintáctica e semántica.	B6.1. Coñecer e aplicar os coñecementos fonolóxicos, morfolóxicos, sintácticos e léxicos da lingua latina para a interpretación, a tradución e a retroversión de textos de dificultade progresiva.	LA1B6.1.1. Utiliza adecuadamente a análise fonética, morfolóxica, sintáctica e semántica de textos de dificultade graduada, para efectuar correctamente a súa tradución ou retroversión.	CCL CAA		*x*		Utiliza adecuadamente a análise fonética, morfolóxica, sintáctica e semántica de textos de dificultade graduada, para efectuar correctamente a súa tradución	Análise sintáctica e tradución.	20 %	80 %				30%	X	X						
d p	B7.2. Composición e derivación culta. Lexemas, prefixos e sufixos.	B7.2. Distinguir e coñecer o significado dos principais	LA1B7.2.1. Identifica e explica os principais prefixos e sufixos, analizando o seu mantemento na propia lingua.	CMCCT CCL		*x*		Identifica e explica os principais prefixos e sufixos, analizando o	Identificación de prefixos e sufixos.		50 %			50%	10%	x	x						

		prefixos e sufixos que interveñen na composición e na derivación culta.						seu mantemento na propia lingua.															

UNIDADE 5 : A relixión

					Temporalización					Instrumentos de avaliación						Temas transversais							
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de avaliación**	**Comp. clave**	**1ª AV**	**2ª AV**	**3ª AV**	**Grao mínimo de consecución**	**Actividades**	**OB**	**PE**	**PO**	**RU**	**CC**	**Cualificación**	**CL**	**EOE**	**CA**	**TIC**	**EMP**	**EC**	**PV**	**EV**
l d	B3.5. Flexión verbal.	B3.6. Analizar o funcionamento dos temas verbais latinos de presente e de perfecto, e recoñecer as formas dos tempos verbais formados a partir deles, tanto en voz activa como en voz pasiva.	LA1B3.6.1. Explica o uso dos temas verbais latinos, identificando correctamente as formas derivadas de cada un.	CAA CCL		x		Explica o uso dos temas verbais latinos, identificando correctamente as formas derivadas de cada un.	Cambiar formas verbais de activa a pasiva.	10 %	80 %			10%	30%	x	x						
g	B4.3. Concordancia.	B4.3. Recoñecer as regras de concordancia na lingua latina e a súa correspondencia no galego e no castelán.	LA1B4.3.1. Recoñece nos textos as regras e a concordancia latina, e redacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seu uso.	CCL		x		Recoñece nos textos as regras e a concordancia latina, e redacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seu uso.	Declinación e concordancia	20 %	50 %			30%	20%	x	x						
n	B5.4. Mitoloxía e relixión. Ritos funerarios.	B5.5. Coñecer os principais	LA1B5.5.1. Identifica os principais deuses,	CCEC CD		x		Identifica os principais	Elaborar árbore		80 %	10 %		10%	30%	x	x						

		deuses, semideuses e heroes da mitoloxía grecolatina.	semideuses e heroes da mitoloxía grecolatina, sinalando os trazos que os caracterizan, os seus atributos e o ámbito de influencia, explica a súa xenealoxía e establece relacións entre os deuses.					deuses, semideuses e heroes da mitoloxía grecolatina, sinalando os trazos que os caracterizan, os seus atributos e o ámbito de influencia.	xenealóxica de deuses e heroes.														
d p	B7.2. Composición e derivación culta. Lexemas, prefixos e sufixos.	B7.2. Distinguir e coñecer o significado dos principais prefixos e sufixos que interveñen na composición e na derivación culta.	LA1B7.2.1. Identifica e explica os principais prefixos e sufixos, analizando o seu mantemento na propia lingua.	CMCCT CCL		x		Identifica e explica os principais prefixos e sufixos, analizando o seu mantemento na propia lingua.	Identificación de prefixos e sufixos.		50 %	40 %		10%	20%	x	X						

UNIDADE 6 : O exército

					Temporalización					Instrumentos de avaliación						Temas transversais							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de avaliación	Comp. clave	1ª AV	2ª AV	3ª AV	Grao mínimo de consecución	Actividades	OB	PE	PO	RU	CC	Cualificación	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	EV
g	B3.5. Flexión verbal.	B3.7. Diferenciar formas persoais e non persoais do verbo, e recoñecer as categorías gramaticais presentes en cada unha.	LA1B3.7.1. Distingue formas persoais e non persoais dos verbos, explica os trazos que permiten identificalas e define criterios para clasificalas.	CAA CCL			x	Distingue formas persoais e non persoais dos verbos.	Exercicios de flexión verbal	10 %	50 %			40%	20%	x	x						
e d p	B3.5. Flexión verbal.	B3.8. Traducir ao galego e ao castelán as formas	LA1B3.8.1. Traduce correctamente ao galego e ao castelán formas verbais latinas, e compara os tempos e	CCL CAA			x	Traduce correctamente ao galego e ao castelán formas verbais	Cambiar formas verbais de tempos e tradución.	10 %	50 %			40%	20%	x	x						

		verbais latinas, e comparar os sistemas verbais.	os modos verbais presentes no latín cos do galego e os do castelán.					latinas.															
e	B4.6. Construcións de infinitivo e de participio.	B4.6. Coñecer as funcións das formas non persoais nas oracións: infinitivo e participio.	LA1B4.6.1. Identifica as funcións que realizan as formas non persoais (infinitivo e participio) dentro da oración e compara exemplos do seu uso.	CAA CCL			*x*	Identifica as funcións que realizan as formas non persoais (infinitivo e participio) dentro da oración.	Identificar infinitivos e participios dun texto.	10 %	50 %			40%	20%	x	x						
e	B4.6. Construcións de infinitivo e de participio.	B4.7. Identificar, distinguir e traducir correctamente as construcións de infinitivo e participio máis frecuentes.	LA1B4.7.1. Recoñece, analiza e traduce correctamente as construcións de infinitivo e participio máis frecuentes, en relación con construcións análogas noutras linguas que coñece.	CCL			*x*	Recoñece, analiza e traduce correctamente as construcións de infinitivo e participio máis frecuentes.	Traducir oracións que teñen infinitivos e participios.	10 %	50 %			40%	20%	x	x						
a	B5.7. O exército.	B5.10. Describir a estrutura e o funcionamento do exército romano, e distinguir as etapas na súa evolución.	LA1B5.10.1. Enumera os elementos que compoñen a estrutura do exército romano e explica o seu funcionamento, atendendo á súa evolución ao longo dos períodos históricos.	CSC CMCCT			*x*	Enumera os elementos que compoñen a estrutura do exército romano e explica o seu funcionamento	Completar táboa sobre exército romano.		50 %			50%	20%	x	x		x		x	x	

UNIDADE 7 : Roma en Hispania

					Temporalización					Instrumentos de avaliación						Temas transversais							
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de avaliación**	**Comp. clave**	**1ª AV**	**2ª AV**	**3ª AV**	**Grao mínimo de consecución**	**Actividades**	**OB**	**PE**	**PO**	**RU**	**CC**	**Cualificación**	**CL**	**EOE**	**CA**	**TIC**	**EMP**	**EC**	**PV**	**EV**
d g	B3.5. Flexión verbal.	B3.5. Coñecer as	LA1B3.5.3. Conxuga os tempos verbais máis	CCL			*x*	Conxuga os tempos verbais	Exercicios de flexión verbal	10 %	90 %				25%	x	x						

		conxugacións, encadrar os verbos dentro da súa conxugación, enuncialos e conxugalos correctamente.	frecuentes en voz activa e pasiva, aplicando correctamente os paradigmas correspondentes.					máis frecuentes en voz activa e pasiva, aplicando correctamente os paradigmas correspondentes.															
l d	B3.5. Flexión verbal.	B3.6. Analizar o funcionamento dos temas verbais latinos de presente e de perfecto, e recoñecer as formas dos tempos verbais formados a partir deles, tanto en voz activa como en voz pasiva.	LA1B3.6.2. Cambia de voz as formas verbais identificando e manexando con seguridade os formantes que expresan este accidente verbal.	CD CCL			*x*	Cambia de voz as formas verbais identificando e manexando con seguridade os formantes que expresan este accidente verbal.	Exercicios de flexión verbal	10 %	90 %				25%	x	x						
h a p	B5.2. Romanización de Hispania e da Gallaecia.	B5.2. Coñecer os feitos históricos principais da romanización de Hispania e da Gallaecia, e realizar eixes cronolóxicos.	LA1B5.2.1. Explica a romanización de Hispania e da Gallaecia, describe as súas causas e delimita as súas fases.	CMCCT CCL CSC CCEE	x			Explica a romanización de Hispania e da Gallaecia.	Búsqueda de información en internet.	20 %	50 %			30%	10%	x	x		x		x	x	
			LA1B5.2.2. Enumera, explica e ilustra con exemplos os aspectos fundamentais que caracterizan o proceso da romanización de Hispania e da Gallaecia, e sinala a súa influencia na historia posterior.	CSC CD CCL	x			Enumera, explica e ilustra con exemplos os aspectos fundamentais que caracterizan o proceso da romanización de Hispania e da Gallaecia.	Principais monumentos da Hispania Romana	20 %	50 %			30%	10%	x	x		x		x	x	
n p	B5.2. Romanización de Hispania e da Gallaecia.	B5.3. Recoñecer as pegadas da romanización nos principais	LA1B5.3.1. Identifica e sinala nun mapa os restos arqueolóxicos máis salientables da romanización de Hispania e da	CAA CMCCT CD CCEC CD	x			Identifica e sinala nun mapa os restos arqueolóxicos máis salientables da	Elaborar mapa arqueolóxico de Hispania e Gallaecia	20 %	50 %			30%	10%	x	x		x		x	x	

Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de avaliación	Comp. clave	1ª AV	2ª AV	3ª AV	Grao mínimo de consecución	Actividades	OB	PE	PO	RU	CC	Cualificación	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	EV
		depósitos arqueolóxicos e museos.	Gallaecia, e descobre e relaciona as pezas arqueolóxicas romanas dos museos cos coñecementos adquiridos.					romanización de Hispania e da Gallaecia.															
g e	B7.4. Locucións latinas de uso actual	B7.5. Coñecer o significado das principais locucións latinas de uso actual e saber empregalas nun contexto axeitado.	LA1B7.5.1. Coñece o significado das principais locucións latinas de uso actual e sabe empregalas no seu contexto adecuado cando se expresa na súa propia lingua.	CCL CCL	x			Coñece o significado das principais locucións latinas de uso actual e sabe empregalas no seu contexto adecuado cando se expresa na súa propia lingua.	Escribir oracións con latinismos		80 %			20%	20%	x	x						

UNIDADES DIDÁCTICAS LATÍN 2º BAC

UNIDADE 1: Lingua latina.

UNIDADE 2: Léxico.

UNIDADE 3: Literatura latina.

UNIDADE 1 : Lingua latina

					Temporalización					Instrumentos de avaliación						Temas transversais							
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de avaliación**	**Comp. clave**	**1ª AV**	**2ª AV**	**3ª AV**	**Grao mínimo de consecución**	**Actividades**	**OB**	**PE**	**PO**	**RU**	**CC**	**Cualificación**	**CL**	**EOE**	**CA**	**TIC**	**EMP**	**EC**	**PV**	**EV**
i	B2.1. Morfoloxía nominal e pronominal: formas menos usuais e irregulares.	B2.1. Coñecer as categorías gramaticais.	LA2B2.1.1. Nomea e describe as categorías, e sinala os trazos que as distinguen.	CAA CCL	x			Nomea e describe as categorías, e sinala os trazos que as distinguen.	Análise morfolóxica de palabras latinas.	50 %		50 %			5%	x	x						
d	B2.1. Morfoloxía nominal e pronominal:	B2.2. Coñecer, identificar e distinguir os formantes das palabras.	LA2B2.2.1. Identifica e distingue en palabras propostas os seus formantes, diferenciando lexemas	CMCCT CCL	x			Identifica e distingue en palabras propostas os seus	Exercicios de composición e derivación.	50 %		50 %			5%	x	x						

	formas menos usuais e irregulares.		e morfemas, e procurando exemplos noutros termos nos que estean presentes.					formantes, diferenciando lexemas e morfemas.															
d	B2.1. Morfoloxía nominal e pronominal: formas menos usuais e irregulares.	B2.3. Realizar a análise morfolóxica das palabras dun texto latino e enuncialas.	LA2B2.3.1. Analiza morfoloxicamente palabras presentes nun texto latino, identifica correctamente os seus formantes e sinala o seu enunciado.	CMCCT CCL	x			Analiza morfoloxicamente palabras presentes nun texto latino.	Análise morfolóxica de palabras.		80 %			20%	30%	x	x						
e	B3.1. Estudo pormenorizado da sintaxe nominal e pronominal.	B3.1. Coñecer e aplicar os coñecementos da sintaxe nominal e pronominal.	LA2B3.1.1. Utiliza axeitadamente a análise da sintaxe nominal e pronominal dun texto para efectuar correctamente a súa tradución.	CCL CAA	x			Utiliza axeitadamente a análise da sintaxe nominal e pronominal dun texto.	Exercicios de declinación.		80 %			20%	30%								
e	B5.1. Tradución e interpretación de textos latinos.	B5.1. Realizar a tradución e interpretación de textos latinos orixinais.	LA2B5.1.1. Utiliza adecuadamente a análise morfolóxica e sintáctica de textos latinos para efectuar correctamente a súa tradución.	CCL CAA	x	*x*	*x*	Utiliza adecuadamente a análise morfolóxica e sintáctica de textos latinos.	Analizar morfosintácticamente e traducir un texto.		80 %			20%	30%	x	x						

UNIDADE 2 : Léxico

					Temporalización					Instrumentos de avaliación						Temas transversais							
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de avaliación**	**Comp. clave**	**1ª AV**	**2ª AV**	**3ª AV**	**Grao mínimo de consecución**	**Actividades**	**OB**	**PE**	**PO**	**RU**	**CC**	**Cualificación**	**CL**	**EOE**	**CA**	**TIC**	**EMP**	**EC**	**PV**	**EV**
d p	B1.1. Mantemento de elementos lingüísticos latinos nas linguas modernas: palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.	B1.1. Distinguir e identificar palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.	LA2B1.1.1. Recoñece e distingue a partir do étimo latino termos patrimoniais, semicultismos e cultismos, e explica as evolucións que se producen nun e noutro caso.	CCL CAA CCEC		*x*		Recoñece e distingue a partir do étimo latino termos patrimoniais, semicultismos e cultismos, e explica as evolucións que se producen nun e noutro caso.	Relacionar cultismos coa palabra latina.			70 %		30%	5%	x	x						
l d	B2.1. Morfoloxía nominal e	B2.4. Identificar, declinar e traducir todas as formas nominais e	LA2B2.4.1. Identifica con seguridade e axudándose do	CD CCL CAA		*x*	*x*	Identifica con seguridade e axudándose do	Exercicios de declinación e concordancia		80 %			20%	20%	x	x						

	pronominal: formas menos usuais e irregulares.	pronominais.	dicionario calquera tipo de formas nominais e pronominais, declínaas e sinala o seu equivalente en galego e en castelán.					dicionario calquera tipo de formas nominais e pronominais.															
l d	B2.2. Morfoloxía verbal: verbos irregulares e defectivos. Formas nominais do verbo: xerundio, xerundivo e supino. Conxugación perifrástica.	B2.5. Identificar, conxugar, traducir e efectuar a retroversión de todas as formas verbais.	LA2B2.5.1. Identifica con seguridade e axudándose co dicionario calquera tipo de formas verbais, conxúgaas e sinala o seu equivalente en galego e en castelán.	CD CAA CCL		x	x	Identifica con seguridade e axudándose co dicionario calquera tipo de formas verbais.	Exercicios de flexión verbal.		80 %			20%	20%	X	X						
d	B3.3. Oración composta: coordinación e subordinación.	B3.4. Definir, comprender e recoñecer os diferentes tipos de oracións compostas coordinadas e subordinadas.	LA2B3.4.1. Define e comprende os conceptos de oración composta, coordinación e subordinación, sinala exemplos nos textos e recoñece os tipos de oracións compostas, tanto coordinadas como subordinadas, así como os nexos que as caracterizan.	CAA CCL		x	x	Define e comprende os conceptos de oración composta, coordinación e subordinación, recoñece os seus tipos nexos.	Tradución e interpretación de textos latinos.	20 %		60 %		20%	5%	x	x						
d	B5.1. Tradución e interpretación de textos latinos.	B5.2. Utilizar o dicionario, analizar e valorar correctamente a información gramatical que proporciona e procurar o termo máis acaecido na lingua propia para a tradución do texto.	LA2B5.2.1. Utiliza con seguridade e autonomía o dicionario, analizando e valorando correctamente a información gramatical que proporciona, e identifica en cada caso o termo máis acaecido na lingua propia, en función do contexto e do estilo empregado polo autor, para unha correcta tradución do texto.	CD CAA CCL		x	x	Utiliza con seguridade e autonomía o dicionario para a unha correcta tradución do texto.	Analizar morfosintacticamente e traducir un texto.		80 %			20%	20%	x	x						
e p	B6.1. Ampliación de vocabulario básico latino: léxico literario,	B6.1. Coñecer, identificar e traducir termos latinos pertencentes ao vocabulario	LA2B6.1.1. Identifica e explica termos do léxico literario, científico e filosófico, e tradúceos correctamente ao galego e ao castelán.	CCL CMCCT CD		x		Identifica e explica termos do léxico literario, científico e filosófico, e tradúceos	Identificación de cultismos.	50 %		50 %			5%	x	x		x				

	científico e filosófico.	especializado: léxico literario, científico e filosófico.						correctamente ao galego e ao castelán.															
d g p	B6.2. Etimoloxía e orixe das palabras da propia lingua.	B6.2. Recoñecer os elementos léxicos latinos que permanecen nas linguas dos/das estudantes.	LA2B6.2.1. Deduce o significado de palabras e expresións latinas non estudadas a partir do contexto, ou de palabras ou expresións da súa lingua ou doutras linguas que coñeza.	CAA CCL CD		*x*		Deduce o significado de palabras e expresións latinas non estudadas a partir do contexto.	Exercicios de etimoloxía	50 %		50 %			5%	x	x		x				
h	B6.3. Locucións e expresións latinas incorporadas á lingua coloquial e á literaria.	B6.3. Coñecer o significado das principais locucións latinas de uso actual e saber empregalas nun contexto axeitado.	LA2B6.3.1. Comprende, explica e emprega na lingua propia e no contexto axeitado locucións e expresións latinas que se mantiveron na linguaxe literaria, xurídica, filosófica, técnica, relixiosa, médica e científica.	CMCCT CSC CD CCEC CCL		*x*	*x*	Comprende, explica e emprega na lingua propia e no contexto axeitado locucións e expresións latinas.	Explicar significado de latinismos		80 %			20%	20%	x	x		x				

UNIDADE 3 : Literatura latina

					Temporalización					Instrumentos de avaliación						Temas transversais							
Obx.	**Contidos**	**Criterios de avaliación**	**Estándares de avaliación**	**Comp. clave**	**1ª AV**	**2ª AV**	**3ª AV**	**Grao mínimo de consecución**	**Actividades**	**OB**	**PE**	**PO**	**RU**	**CC**	**Cualificación**	**CL**	**EOE**	**CA**	**TIC**	**EMP**	**EC**	**PV**	**EV**
l d	B2.1. Morfoloxía nominal e pronominal: formas menos usuais e irregulares.	B2.4. Identificar, declinar e traducir todas as formas nominais e pronominais.	LA2B2.4.2. Aplica os seus coñecementos da morfoloxía nominal e pronominal latina para realizar traducións e retroversións, axudándose do dicionario.	CCL CAA	x	x	x	Aplica os seus coñecementos da morfoloxía nominal e pronominal latina para realizar traducións axudándose do dicionario.	Analizar morfolóxicamente palabras latinas.	20 %	80 %				20%	x	x						
l d	B2.2. Morfoloxía verbal: verbos irregulares e defectivos. Formas	B2.5. Identificar, conxugar, traducir e efectuar a retroversión de todas as formas verbais.	LA2B2.5.2. Aplica os seus coñecementos da morfoloxía verbal latina para realizar traducións e retroversións, axudándose do dicionario.	CCL CAA CD	x	x	x	Aplica os seus coñecementos da morfoloxía verbal latina para realizar traducións e retroversións, axudándose do	Exercicios de flexión verbal.	20 5	80 %				20%	x	x						

	nominais do verbo: xerundio, xerundivo e supino. Conxugación perifrástica.							dicionario.															
e	B3.4. Construcións de infinitivo, participio, xerundio, xerundivo e supino.	B3.5. Coñecer as funcións das formas non persoais do verbo: infinitivo, participio, xerundio, xerundivo e supino.	LA2B3.5.1. Identifica formas non persoais do verbo en frases e textos, tradúceas correctamente e explica as súas funcións.	CCL CAA		x	x	Identifica formas non persoais do verbo en frases e textos, tradúceas correctamente e explica as súas funcións.	Identificar infinitivos e participios dun texto.		60 %			40%	10%	x	x						
n	B4.1. Transmisión literaria e xéneros literarios latinos: épica, historiografía, lírica, oratoria, comedia e fábula.	B4.2. Coñecer as características dos xéneros literarios latinos, os seus autores, as obras máis representativas e as súas influencias na literatura posterior.	LA2B4.2.1. Describe as características esenciais dos xéneros literarios latinos, e identifica e sinala a súa presenza en textos propostos.	CAA CCL CCEC		x	x	Describe as características esenciais dos xéneros literarios latinos, e identifica e sinala a súa presenza en textos propostos.	Elaborar esquema sobre autores latinos	20 %	60 %			20%	10%	x	x						
i g	B4.1. Transmisión literaria e xéneros literarios latinos: épica, historiografía, lírica, oratoria, comedia e fábula.	B4.3. Coñecer os fitos esenciais da literatura latina como base literaria da literatura e da cultura europea e occidental.	LA2B4.3.1. Realiza eixes cronolóxicos e sitúa neles autores, obras e outros aspectos relacionados coa literatura latina.	CD CCL		x	x	Realiza eixes cronolóxicos e sitúa neles autores e as súas obras.	Elaborar eixe cronolóxico	20 %				80%	5%	x	x		x				
			LA2B4.3.2. Nomea autores representativos da literatura latina, encádraos no seu contexto cultural, e cita e explica as súas obras máis coñecidas.			x	x	Nomea autores representativos da literatura latina, encádraos e explica as súas obras.	Elaborar árbore de autores latinos.	20 %				80%	5%	x	x		x				
d	B4.1. Transmisión literaria e xéneros literarios latinos: épica, historiografía, lírica, oratoria, comedia e	B4.4. Analizar, interpretar e situar no tempo textos mediante lectura comprensiva, distinguindo xénero, época, características e estrutura, se a extensión da pasaxe o permite.	LA2B4.4.1. Realiza comentarios de textos latinos e sitúaos no tempo, explicando a súa estrutura, se a extensión da pasaxe o permite, e as súas características esenciais, e identifica o xénero ao que pertencen.	CCL CSC CCEC		x	x	Realiza comentarios de textos latinos e identifica o xénero ao que pertencen.	Exercicios de lectura e comentario de fragmentos.,	50 %		50 %			5%	x	x		x				

	fábula.																						
b	B5.2. Comentario e análise histórica, lingüística e literaria de textos latinos orixinais.	B5.3. Realizar comentarios lingüísticos, históricos e literarios de textos de autores latinos.	LA2B5.3.1. Aplica os coñecementos adquiridos para realizar comentarios lingüísticos, históricos e literarios de textos.	CAA CSC CCEC CCL			x	Aplica os coñecementos adquiridos para realizar comentarios lingüísticos, históricos e literarios de textos.	Comentario de texto.	50 %		50 %			5%	x	x		x				
d p	B6.4. Composición e derivación culta: lexemas, prefixos e sufixos de orixe latina e grega.	B6.4. Recoñecer a presenza de latinismos e helenismos na linguaxe científica e na fala culta, e deducir o seu significado a partir dos correspondentes termos latinos e gregos.	LA2B6.4.1. Recoñece e explica o significado dos helenismos e dos latinismos máis frecuentes utilizados no léxico das linguas faladas en España, e explica o seu significado a partir do termo de orixe.	CCL CCEC		x	x	Recoñece e explica o significado dos latinismos máis frecuentes e explica o seu significado.	Redactar oracións con helenismos e latinismos.	20 %	80 %				20%	x	x		x				

UNIDADES DIDÁCTICAS GREGO 2º BAC

UNIDADE 1: Lingua grega.

UNIDADE 2: Léxico.

UNIDADE 3: Literatura grega.

UNIDADE 1 : Lingua grega

					Temporalización					Instrumentos de avaliación						Temas transversais							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de avaliación	Comp. clave	1ª AV	2ª AV	3ª AV	Grao mínimo de consecución	Actividades	OB	PE	PO	RU	CC	Cualificación	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	EV
d e f	B2.3. Análise morfolóxica.	B2.3. Coñecer as categorías gramaticais.	GR2B2.2.1. Nomea e describe as categorías gramaticais, sinalando as características que as distinguen.	CCL	x			Nomea as categorías gramaticais sinalando as súas características.	Análise morfolóxica de palabras gregas.	10 %	80 %			10%	15%	x	x						
d e f	B2.3. Análise morfolóxica.	B2.4. Coñecer, identificar e distinguir os formantes das palabras.	GR2B2.4.1. Identifica e distingue en palabras propostas os seus formantes, sinalando e diferenciando lexemas e afixos, e procura	CCL	x			Identifica e distingue en palabras propostas sinalando e diferenciando	Identificación dos formantes das palabras.	10 %	70 %			20%	10%	x	x						

			exemplos doutros termos nos que estean presentes.					lexemas e afixos.															
d e f	B2.3. Análise morfolóxica.	B2.5. Realizar a análise morfolóxica das palabras dun texto grego.	GR2B2.5.1. Sabe determinar a forma, a clase e a categoría gramatical das palabras dun texto, detectando correctamente coa axuda do dicionario os morfemas que conteñen información gramatical.	CCL	x	x	x	Sabe determinar a forma, a clase e a categoría gramatical das palabras dun texto.	Gramática nominal.	10 %	80 %			10%	15%	x	x						
d e f	B3.1. Estudo pormenorizado da sintaxe nominal e pronominal.	B3.2. Recoñecer os usos das preposicións e dos complementos circunstanciais.	GR2B3.2.1. Recoñece os valores das preposicións e identifica os complementos circunstanciais.	CCL	x	x	x	Recoñece os valores das preposicións e identifica os complementos circunstanciais.	Sintaxe e valores das preposicións.	10 %	80 %			10%	15%	x	x						
d e f	B3.3. Tipos de oracións e construcións sintácticas.	B3.4. Recoñecer e clasificar as oracións e as construcións sintácticas.	GR2B3.4.1. Recoñece e clasifica oracións e construcións sintácticas.	CCL	x	x	x	Recoñece e clasifica oracións e construcións sintácticas.	Exercicios de sintaxe e tradución.	10 %	80 %			10%	15%	x	x						
d e f i	B3.5. Análise, tradución e interpretación de textos.	B3.7. Relacionar e aplicar coñecementos sobre elementos e construcións sintácticas da lingua grega en interpretación e tradución de textos de textos clásicos.	GR2B3.7.2. Identifica na análise de frases e textos de dificultade graduada elementos sintácticos propios da lingua grega, relacionándoos para traducilos cos seus equivalentes en galego e castelán.	CCL	x	x	x	Identifica na análise de frases e textos de dificultade graduada elementos sintácticos propios da lingua grega.	Comentario de texto: análise morfolóxica, sintáctica e tradución.	10 %	80 %			10%	15%	X	X						
d e h i n	B4.1. Xéneros literarios: épica, historiografía, drama (traxedia e comedia), lírica, oratoria e fábula.	B4.1. Coñecer as características dos xéneros literarios gregos, os seus autores e obras máis representativas, e as súas influencias na literatura posterior.	GR2B4.1.1. Describe as características esenciais dos xéneros literarios gregos, e identifica e sinala a súa presenza nos textos propostos.	CCL CCEC	x			Describe as características esenciais dos xéneros literarios gregos.	Exercicios de lectura e comentario de fragmentos literarios.	10 %	80 %	10 %			15%	x	x		x		x	x	

UNIDADE 2 : Léxico

					Temporalización					Instrumentos de avaliación						Temas transversais							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de avaliación	Comp. clave	1ª AV	2ª AV	3ª AV	Grao mínimo de consecución	Actividades	OB	PE	PO	RU	CC	Cualificación	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	EV
d e f	B2.1. Revisión da flexión nominal e pronominal: formas menos usuais e irregulares.	B2.1. Identificar, analizar, traducir e efectuar a retroversión de calquera tipo de formas nominais e pronominais.	GR2B2.1.1. Recoñece con seguridade e axudándose co dicionario calquera tipo de formas nominais e pronominais, declínaas e sinala o seu equivalente en galego e/ou en castelán.	CCL	x	x	x	Recoñece con seguridade e axudándose co dicionario calquera tipo de formas nominais e pronominais, declínaas e tradúceas.	Exercicios de gramática nominal e pronominal.	10 %	80 %			10%	20%	x	x						
d e f	B3.1. Estudo pormenorizado da sintaxe nominal e pronominal.	B3.2. Recoñecer os usos das preposicións e dos complementos circunstanciais.	GR2B3.2.1. Recoñece os valores das preposicións e identifica os complementos circunstanciais.	CCL	x	x	x	Recoñece os valores das preposicións e identifica os complementos circunstanciais.	Sintaxe e valores das preposicións.	10 %	80 %			10%	20%	x	x						
d e f	B3.4. Oración composta. Formas de subordinación.	B3.6. Coñecer as funcións das formas non persoais do verbo.	GR2B3.6.1. Identifica formas non persoais do verbo en frases e textos, tradúceas correctamente e explica as súas funcións.	CCL		x	x	Identifica formas non persoais do verbo en frases e textos, tradúceas correctamente e explica as súas funcións.	Identificación de formas verbais.	10 %	80 %			10%	20%	x	x						
d e h i n	B4.1. Xéneros literarios: épica, historiografía, drama (traxedia e comedia), lírica, oratoria e fábula.	B4.2. Analizar, interpretar e situar no tempo textos mediante lectura comprensiva, distinguindo o xénero literario ao que pertencen, as súas características esenciais e a súa estrutura, se a extensión da pasaxe elixida o permite.	GR2B4.2.1. Realiza eixes cronolóxicos e sitúa neles autores, obras e outros aspectos relacionados coa literatura grega.	CMCCT CCEC		x		Realiza eixes cronolóxicos e sitúa neles autores, obras e outros aspectos relacionados coa literatura grega.	Elaborar eixe cronolóxico de autores.	40 %		60 %			10%	x	x				x		
d e f n	B5.1. Tradución e interpretación de textos gregos.	B5.1. Coñecer, identificar e relacionar os elementos morfolóxicos da lingua grega en interpretación	GR2B5.1.1. Utiliza adecuadamente a análise morfolóxica e sintáctica de textos gregos para efectuar correctamente a súa tradución.	CCL	x	x	x	Utiliza adecuadamente a análise morfolóxica e sintáctica de textos gregos para traducilos	Textos:análise morfolóxica, sintáctica e tradución		70 %			30%	20%	x	x						

		e tradución de textos gregos.						correctamente															
d e f	B6.1. Helenismos máis frecuentes do léxico especializado e común.	B6.1. Recoñecer os helenismos máis frecuentes do vocabulario común e do léxico especializado, e remontalos aos étimos gregos orixinais.	GR2B6.1.1. Identifica os helenismos máis frecuentes do vocabulario común e do léxico especializado, e explica o seu significado a partir dos étimos gregos orixinais.	CCL		x	x	Identifica os helenismos máis frecuentes e explica o seu significado.	Exercicios e comentario etimolóxico.	20 %		60 %		20%	10%	x	x					x	

UNIDADE 3 : Literatura grega

					Temporalización					Instrumentos de avaliación						Temas transversais							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de avaliación	Comp. clave	1ª AV	2ª AV	3ª AV	Grao mínimo de consecución	Actividades	OB	PE	PO	RU	CC	Cualificación	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	EV
d e f	B2.2. Revisión da flexión verbal: conxugación atemática. Modos verbais.	B2.2. Identificar, conxugar, traducir e efectuar a retroversión de calquera tipo de formas verbais.	GR2B2.2.1. Recoñece con seguridade e axudándose do dicionario calquera tipo de formas verbais, conxúgaas e sinala o seu equivalente en galego e/ou en castelán.	CCL		x	x	Recoñece axudándose do dicionario calquera tipo de formas verbais, conxúgaas e tradúceas correctamente.	Exercicios de flexión verbal.	10 %	80 %			10%	20%	x	x						
d e f	B3.4. Oración composta. Formas de subordinación.	B3.5. Recoñecer os nexos subordinantes e os tipos de oracións subordinadas.	GR2B3.5.1. Recoñece, clasifica, analiza e traduce correctamente os nexos subordinantes.	CCL		x	x	Recoñece e traduce correctamente os nexos subordinantes.	Sintaxe e valores dos nexos.	10 %		80 %		10%	10%	x	x						
d e f	B3.4. Oración composta. Formas de subordinación.	B3.6. Coñecer as funcións das formas non persoais do verbo.	GR2B3.6.2. Coñece, analiza e traduce correctamente as construcións de participio, relacionándoas con construcións análogas noutras linguas que coñeza.	CCL		x	x	Coñece, analiza e traduce correctamente as construcións de participio.	Traducir oracións con participios.	10 %	80 %			10%	20%	x	x						
d e h i n	B4.1. Xéneros literarios: épica, historiografía, drama (traxedia e comedia),	B4.2. Analizar, interpretar e situar no tempo textos mediante lectura comprensiva, distinguindo o xénero literario ao que pertencen, as súas	GR2B4.2.2. Distingue o xénero literario ao que pertence un texto, as súas características e a súa estrutura.	CCL		x	x	Distingue o xénero literario ao que pertence un texto, as súas características e a súa estrutura.	Exercicios de lectura e comentario de fragmentos literarios.	40 %		60 %			10%	x	x				x		

	lírica, oratoria e fábula.	características esenciais e a súa estrutura, se a extensión da pasaxe elixida o permite.																					
d e h i n	B4.1. Xéneros literarios: épica, historiografía, drama (traxedia e comedia), lírica, oratoria e fábula.	B4.5. Coñecer os autores fundamentais da literatura coas súas obras principais.	GR2B4.5.1. Nomea autores representativos da literatura grega, encádraos no seu contexto cultural e cita e explica as súas obras máis coñecidas.	CD CCEC		x	x	Nomea autores representativos da literatura grega e cita e explica as súas obras máis coñecidas.	Elaborar fichas para cada autor grego.	40 %		60 %			10%	x	x		x		x		
d e g	B5.2. Uso do dicionario.	B5.2. Utilizar o dicionario e procurar o termo máis apropiado na lingua propia para a tradución do texto.	GR2B5.2.1. Utiliza con seguridade e autonomía o dicionario para a tradución de textos, e identifica en cada caso o termo máis apropiado na lingua propia en función do contexto e do estilo empregado polo/a autor/a.	CCL CD	x	x	x	Utiliza con seguridade e autonomía o dicionario.		10 %	80 %			10%	20%	x	x						
d n	B5.5. Identificación das características formais dos textos.	B5.5. Identificar as características formais dos textos.	GR2B5.5.1. Recoñece e explica a partir de elementos formais o xénero e o propósito do texto.	CCL		x	x	Recoñece e explica a partir de elementos formais o xénero de texto.	Tradución e interpretación de textos gregos.	10 %		60 %		30%	10%	x	x						

LENDA COMPETENCIAS

CCL	Comunicación lingüística.
CMCCT	Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.
CD	Competencia dixital.
CAA	Competencia aprender a aprender.
CSC	Competencias sociais e cívicas.
CSIEE	Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.
CCEC	Conciencia e expresións culturais.

LENDA TRANSVERSAIS

CL	Comprensión lectora.
EOE	Expresión oral e escrita.
CA	Comunicación audiovisual.
TIC	Tecnoloxías da información e da comunicación.
EMP	Emprendemento.
EC	Educación cívica.
PV	Prevención da violencia.
EV	Educación e seguridade viaria.

METODOLOXÍA

5.1 Ensinanza presencial

O profesor terá en conta os diferentes ritmos de aprendizaxe do alumnado e as súas características individuais e/ou estilos de aprendizaxe, co fin de conseguir que todo o alumnado alcance o máximo desenvolvemento das súas capacidades. Favorecerase a capacidade do alumnado para aprender por si mesmo, para traballar en equipo e promover o traballo en equipo, e para aplicar métodos de investigación apropiados. Así mesmo promoverase o traballo individual e en grupo, o pensamento autónomo, crítico e rigoroso, o uso de técnicas e hábitos de investigación en distintos campos do saber, a capacidade do alumnado de aprender por si mesmo, así como a transferencia e a aplicación do aprendido.

As tecnoloxías da información e da comunicación serán unha ferramenta necesaria nas linguas clásicas, dado o seu carácter imprescindible na educación superior e a súa utilidade e relevancia para a vida cotiá e a inserción laboral.

METODOLOXIA. ACTIVIDADES DIDACTICAS	
Actividades de introdución	Serven para introducir o interese do alumno polo que respecta á realidade que han de aprender.
Actividades de desenvolvemento	Son as que permiten coñecer e traballar os novos contidos.
Actividades de síntese	Son aquelas que facilitan a relación entre os distintos contidos aprendidos e favorecen o enfoque globalizador.
Actividades de reforzo e ampliación	Son as que se programan para os alumnos que non acadaron os coñecementos traballados. Son as que permiten afondar nos contidos a aqueles alumnos que realizaron correctamente as actividades de desenvolvemento.
Actividades de autoavaliación e coavaliación	Converten os alumnos en axentes do seu proceso de ensinanza – aprendizaxe.

5.2 Ensino a distancia

❖ *Ferramentas utilizadas no caso de ensino a distancia.*

Tendo en conta a situación sanitaria ao inicio deste curso, cómpre contemplar a posibilidade de que se teña que recurrir ao ensino a distancia nalgún momento . De darse esta situación e seguindo as instrucións da Consellería de Educación, o departamento de latín e grego utilizará como medio metodolóxico e de contacto

principal a **aula virtual do centro**, cuxo manexo se lles explicará ou recordará aos alumnos no mes de setembro, despois da creación dos grupos pertinentes na mesma. Utilizarase esta ferramenta:

- Para o envío de material pedagóxico como vídeos explicativos sobre os diferentes aspectos e temasdesenvolvidos durante as clases, tarefas de comprensión escrita , ficheiros de vídeo e audio...
- Para a realización e corrección das tarefas mandadas.
- Para a comunicación, mediante a mensaxería, entre profesor e alumnos.
- Para a realización de probas, se fose preciso.

Para as videoconferencias, utilizarase a ferramenta **Cisco webex**, para poder manter, na medida do posible, o enfoque comunicativo necesario para a adquisición das competencias asociadas á materia mencionado máis arriba.

❖ *Alumnado que non poida seguir a ensinanza telemática.*

Para garantir o dereito á educación de todo o alumnado, solicitarase aos titores dos grupos que faciliten a relación de alumnos que non teña acceso aos recursos telemáticos necesarios para poder seguir o ensino a distancia. De non poder resolverse o problema, mandaranse as tarefas ao correo corporativo dos titores ou da xefatura de estudos para que se poidan imprimir e achegar aos alumnos segundo os criterios organizativos e sanitarios oportunos. Manterase, cando sexa posible, contacto telefónico cos alumnos afectados ou co seu titor para asegurarse da boa comprensión das tarefas a realizar e para levar a cabo o seguimento das mesmas.

Mecanismos de seguimento continuo do curso polo alumnado.

O seguimento continuo do curso polo alumnado realizarase mediante o diario de clase, no que se anotarán as tarefas realizadas polos alumnos, as súas conexións á aula virtual e ás videoconferencias ou outros contactos mediante a aula virtual, o correo corporativo ou vía telefónica. Todas estas informacións transmitiranse aos titores e, de ser o caso, ás autoridades competentes.

MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

- Cultura Clásica 3º ESO:

En canto os materiais, non se vai empregar ningún manual concreto, senón que recurriremos a inxente información ao respecto que podemos atopar na internet, con especial mención ao libro de texto Cultura Clásica da editorial Casals que se adapta ó currículo establecido no Decreto 86/2015 e que incorpora as novas tecnoloxías no tratamento dos contidos e da actividades. O formato dixital do libro permite visualizar vídeos históricos relacionados coa cultura grega e romana e inclúe recreacións animadas de espazos emblemáticos da Antiga Atenas e Roma: unha domus romana, termas, a biblioteca de Alexandría, a ágora de Atenas... así como fragmentos de películas, documentais e webs de museos relativos a territorios importantes do mundo antigo.

- Latín

Non empregaremos un manual determinado para a materia de Latín. O departamento proporcionará material elaborado polo profesor procedente de diversas fontes (numerosos manuais como Anaya, Edebé, Santillana, Vicens Vives, Alfonsípolis,...).

Manexarase un amplo repertorio bibliográfico, material videográfico, prensa escrita, material multimedia, mapas e todo canto poida resultar de interese e atractivo cara ós alumnos, do que temos dotación tanto no centro, como no propio departamento, ou ben do que poida adquirirse durante o curso escolar.

Por último farase uso tamén de revistas de Historia Antiga, especialmente a revista Historia de NationalGeographic, que inclúe en cada un dos seus números artigos moi interesantes sobre a historia de Grecia e de Roma, ilustrados con fotografías da calidade que caracteriza a esta revista.

Será fundamental en 2º de Bacharelato o uso obrigatorio e o manexo do dicionario no traballo diario na aula, permitirase o seu uso no exame.

- Grego

O profesor tomará como referencia os libros de Grego da editorial Baía, aínda que poida en calquera momento facer uso doutros manuais que ten o departamento.

En Grego II utilizaremos tamén a Gramática Griega de J. BerenguerAmenós. Para desenvolver os temas de Literatura Grega propostos polo grupo de traballo da materia de Grego para as ABAU, o profesor facilitará fotocopias, páxinas web seleccionadas e utilizará abundante material audiovisual adaptado os textos obrigatorios de cada xénero literario. Para a tradución dos textos propostos na programación e nas probas da ABAU utilizaremos: *Xenofonte. Antoloxía de textos gregos*, Matilde de Cal Cortina, Ed. Bahía.

Para cuestións de mitoloxía manexaremos como obra de referencia:

- *Diccionario de MitologíaGriega y Romana*, P. Grimal. Ed. Paidos.

Para as lecturas obrigatorias en Grego II empregaranse traducións contrastadas da *Ilíada* de Homero, da *poesía lírica grega*, de *EdipoRey*de Sófocles e *As asambleas*de Aristófanes.

CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, A CUALIFICACIÓN E A PROMOCIÓN DO ALUMNADO

- Na ESO:

A avaliación do proceso de aprendizaxe do alumnado de educación secundaria obrigatoria será continua, formativa e integradora.

Cando o progreso dun alumno ou unha alumna non sexa o adecuado, estableceranse medidas de reforzo educativo. Estas medidas adoptaranse en calquera momento do curso, tan pronto como se detecten as dificultades, e estarán dirixidas a garantir a adquisición das competencias imprescindibles para continuar o proceso educativo.

A avaliación das aprendizaxes dos alumnos e das alumnas terá un carácter formativo e será un instrumento para a mellora tanto dos procesos de ensino como dos procesos de aprendizaxe.

A avaliación do proceso de aprendizaxe do alumnado deberá ser integradora, polo que se terá en conta a consecución dos obxectivos establecidos para a etapa e do desenvolvemento das competencias correspondentes.

Cada trimestre realizarase como mínimo unha proba escrita, se ben poden realizarse máis. Tódalas probas escritas estarán puntuadas sobre 10. O valor das probas escritas será:

1ª proba 50%

2ª proba 50%

Para o redondeo da nota terase en conta o traballo diario, a participación e a actitude e o comportamento na clase.

Aqueles alumnos que cometan actos ilícitos no desenvolvemento das probas, obterán cualificación de 0 puntos, coas consecuencias que iso supón para o cálculo da nota media trimestral ou final. Está prohibido levar aos exames teléfonos móbiles e dispositivos electrónicos en xeral (MP3 e similares); en caso de non cumprir este requisito, o alumno será cualificado con 0 puntos nesa proba.

A nota final: terase en conta o traballo de todo o ano. Será a nota media das notas das tres avaliacións. Considerarase aprobado un alumno que, chegando a un 4 nalgunha das tres avaliacións (sen ningún redondeo), sume 15 puntos ao final de curso.

Programa de recuperación:

Non haberá probas de recuperación propiamente ditas, debido a que, ao levar un sistema de avaliación continua onde a materia incluída nun exame non é eliminada para a seguinte proba, o exame seguinte recuperará o anterior, sempre tendo en conta a marcha xeral de cada alumno.

Para aqueles alumnos que teñan problemas en asimilar algún concepto ou ben que non poidan seguir o ritmo

normal das clases, poden elaborarse follas personalizadas, onde aparezan actividades que reforcen os conceptos que foran mal asimilados.

Farase tamén un tratamento individualizado de cada caso, a fin de conseguir os obxectivos fixados.

Na convocatoria extraordinaria de setembro realizarase unha proba extraordinaria puntuada sobre 10 e aprobarán aqueles alumnos que acaden un 5.

- En 1º BAC

A avaliación da materia de Latín I terá carácter continuo e será formativa e integradora.

Cada trimestre realizarase como mínimo dúas probas escritas, se ben poden realizarse máis. Para os temas de lingua (que constitúen a parte fundamental da materia), posto que progresivamente aumenta a complexidade do estudado, dividirase o exame , se é posible, en dúas probas por avaliación:

- Análise morfosintáctica e tradución de frases ou oracións: 4 puntos.

- Cuestións de morfoloxía e sintaxe nominal, pronominal e verbal: 3 puntos.

- Locucións latinas: 2 puntos.

- Cuestións culturais: 1 punto.

Na proba de tradución de frases que inclúen sempre análise morfolóxica e sintáctica dividirase a nota da seguinte maneira:

- Tradución: 50%

- Análise morfolóxica: 25%

- Análise sintáctica: 25%

Como a avaliación é continua, en cada trimestre entrarán os contidos novos e os explicados anteriormente e ao final do curso académico o alumno deberá demostrar que acadou de forma global os contidos.

Tódalas probas escritas estarán puntuadas sobre 10. No caso de que nunha avaliación se faga máis dunha proba escrita a última sempre ponderará o 60% da nota global da avaliación e as anteriores o 40% restante. Aprobarán a avaliación aqueles alumnos que, unha vez tido en conta o anterior, acaden unha puntuación mínima de 5.

O redondeo: xa que a nota numérica debe ser exacta, o redondeo realizarase seguindo os criterios que se expoñen a continuación:

-Asistencia con puntualidade a clase.

- Participación nas clases, demostrada na actitude receptiva á exposición da profesora e compañeiros.

- O traballo diario feito da casa.

O proceso de avaliación continua require a asistencia regular ás clases e as actividades programadas para a

materia. A falta á clase de modo reiterado pode provocar a imposibilidade da aplicación correcta dos criterios xerais de avaliación e da propia avaliación continua. No caso de que se dese a circunstancia anterior segundo as directrices recollidas na normativa do centro, o profesor poderá establecer un sistema extraordinario de avaliación se o considerase conveniente consistente nunha proba escrita que se realizaría no mes de xuño.

Aqueles alumnos que cometan actos ilícitos no desenvolvemento das probas, obterán cualificación de 0 puntos, coas consecuencias que iso supón para o cálculo da nota media trimestral ou final. Está prohibido levar aos exames teléfonos móbiles e dispositivos electrónicos en xeral (MP3 e similares); en caso de non cumprir este requisito, o alumno será cualificado con 0 puntos nesa proba.

A nota final: a nota da terceira avaliación prevalece sobre as demais dado o carácter de avaliación continua pero terase en conta o traballo de todo o ano.

No caso de que a nota da terceira avaliación sexa inferior a 5, sumaranse as notas das tres avaliacións e considerarase aprobado un alumno que chegando a un 4 na última avaliación (sen ningún redondeo), suma 15 puntos ao final de curso entre as notas das tres avaliacións e entrega un traballo proposto polo profesor.

No caso de que a nota da terceira avaliación sexa inferior a 4, o resultado da nota final será negativo polo que o alumno debe acudir á proba extraordinaria de setembro.

Programa de recuperación:

Non haberá probas de recuperación propiamente ditas, debido a que, ao levar un sistema de avaliación continua onde a materia incluída nun exame non é eliminada para a seguinte proba, o exame seguinte recuperará o anterior, sempre tendo en conta a marcha xeral de cada alumno.

Para aqueles alumnos que teñan problemas en asimilar algún concepto ou ben que non poidan seguir o ritmo normal das clases, poden elaborarse follas personalizadas, onde aparezan actividades que reforcen os conceptos que foran mal asimilados.

Farase tamén un tratamento individualizado de cada caso, a fin de conseguir os obxectivos fixados.

Na convocatoria extraordinaria de setembro realizarase unha proba que conteña os mínimos esixibles que aparecen na presente programación. Esta proba será puntuada sobre 10 e aprobarán aqueles alumnos que alcancen un 5.

- En Latín 2º BAC

En cada avaliación haberá polo menos unha proba obxectiva escrita, que incluirá cuestións de carácter teórico-práctico que versarán obrigatoriamente sobre contidos previamente explicados e analizados na clase:

-Tradución dun texto de Fedro ou Eutropio, autores latinos propostos polo grupo de traballo de Latín II para as probas de avaliación do bacharelato para o acceso á universidade, ABAU. (ata un 60%).

- Preguntas relacionadas con: (25%)

- ✓ Explicación de procedementos de derivación e composición produtivos en latín e dos seus resultados na lingua galega ou castelá
- ✓ Explicación de locucións ou expresións latinas e exemplificación en contextos adecuados
- ✓ Comentario etimolóxico de topónimos

-Preguntas de Literatura Latina, exclusivamente dos xéneros e autores propostos polo grupo de traballo para as ABAU. (15%).

Aqueles alumnos que non superen a materia na convocatoria ordinaria, realizarán unha proba escrita na convocatoria extraordinaria (a finais de xuño, segundo marca o calendario escolar). Os contidos, obxectivos e criterios de avaliación serán similares aos da terceira avaliación, pero sen rebaixar os niveis mínimos esixibles. A cualificación final da proba extraordinaria virá determinada exclusivamente pola nota da proba escrita que é o único instrumento avaliador.

- En Grego 2º BAC

Realizaranse como mínimo un exame de avaliación por trimestre que incluirán preguntas de todos os contidos. O exame terá unha estrutura similar á proba de avaliación do bacharelato para o acceso á universidade (ABAU). Constará de:

- Unha tradución dun texto de Xenofonte ou Platón que terá unha puntuación máxima de 6 puntos.

-Análise morfolóxico de palabras do texto proposto para a tradución: 1 punto.

-Análise sintáctico de un fragmento do texto proposto para a tradución: 1 punto.

-Helenismos en galego e castelán: 1 punto.

-Preguntas sobre as lecturas obrigatorias propostas para a materia de Grego II polo grupo de traballo paraas ABAU: 1 punto.

A avaliación será **continua**, baseada fundamentalmente na observación das actividades do alumno/a e nas probas teóricas. Non se prevén segmentacións da materia por períodos de avaliación nin probas específicas de recuperación. O alumno/a que supere unha avaliación tamén terá superadas tódalas anteriores.

Polas condicións propias desta disciplina a cualificación da terceira avaliación constituirá a cualificación global do curso.

Por outra banda, aqueles alumnos/as que por algunha razón xustificada non se puideran presentar a algún exame poderán realizalo dentro dos prazos previstos.

Os alumnos/as que non superen a derradeira avaliación ou ben aqueles que perdan o dereito a avaliación

continua debido ao número de faltas de asistencia sen xustificar terán a opción de presentarse a un exame final en maio que incluirá todos os contidos vistos ao longo do curso e na que deberán obter un 5 como nota mínima, con independencia das notas acadadas nos exames elaborados ó longo do curso.

Aqueles alumnos que non superen a materia na convocatoria ordinaria, realizarán unha proba escrita na convocatoria extraordinaria (a finais de xuño, segundo marca o calendario escolar). Os contidos, obxectivos e criterios de avaliación serán similares aos da terceira avaliación, pero sen rebaixar os niveis mínimos esixibles. A cualificación final da proba extraordinaria virá determinada exclusivamente pola nota da proba escrita que é o único instrumento avaliador.

INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE

Desenvolverase a avaliación do ensino e os seus compoñentes conforme a estratexias que permitan obter información significativa e continua para formular xuízos e tomar decisións que favorezan a mellora de calidade do ensino.

Para obter información do proceso de ensino empregaranse algunhas das seguintes técnicas:

- **Observación**: directa (proceso de aprendizaxe dos alumnos) e indirecta (análise de contido da programación didáctica).
- **Entrevista**: permitiranos obter información sobre a opinión, actitudes, problemas, motivacións etc. dos alumnos e das súas familias. O seu emprego adecuado esixe sistematización: definición dos seus obxectivos, a delimitación da información que se pensa obter e o rexistro dos datos esenciais que se obtiveron.
- **Cuestionarios**: complementan a información obtida a través da observación sistemática e entrevistas periódicas. Resulta de utilidade a avaliación que realizan os alumnos sobre algún elementos da programación: que iniciativas metodolóxicas foron máis da súa agrado, con que formula de avaliación senten máis cómodos, etc.

Levarase a cabo o seguimento e valoración do traballo do profesor apoiándose nos seguintes ***indicadores de logro***:

1 = Escaso/non logrado.

2 = Básico.

3 = Satisfactorio.

4 = Excelente.

	INDICADORES DE LOGRO DE PROCESO DE ENSINO	VALORACIÓN (De 1 a 4)	PROPOSTAS DE MELLORA
Motivación inicial do alumnado			
1	Proporcionase un plan de traballo ao principio de cada unidade.		
2	Formulase situacións que introduzan a unidade (lecturas, debates, diálogos…).		
Motivación ao longo de todo o proceso			
3	Relacionase aprendizaxes con aplicacións reais ou coa súa funcionalidade.		
4	Informase sobre os progresos conseguidos e as dificultades encontradas.		
5	Relacionase os contidos e as actividades cos intereses do alumnado.		

6	Estimulase a participación activa dos estudantes na clase.		
Presentación dos contidos (conceptos, procedementos e actitudes)			
7	Programase a materia tendo en conta os estándares de aprendizaxe previstos nas leis educativas.		
8	Programase a materia tendo en conta o tempo dispoñible para o seu desenvolvemento.		
9	Seleccionase de forma progresiva os contidos da programación de aula tendo en conta as particularidades de cada un dos grupos de estudantes.		
Actividades na aula			
10	Programase actividades e estratexias en función dos estándares de aprendizaxe.		
Recursos e organización da aula			
11	Planificanse as clases de modo flexible, preparando actividades e recursos axustados á programación de aula e ás necesidades e aos intereses do alumnado.		
Instrucións, aclaracións e orientacións ás tarefas do alumnado			
12	Establecese os criterios, procedementos e instrumentos de avaliación e autoavaliación que permiten facer o seguimento do progreso de aprendizaxe dos seus alumnos e alumnas.		
Clima da aula			
13	Conseguiuse motivar para lograr a actividade intelectual do alumnado.		
14	Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado.		
Seguimento/ control do proceso de ensino-aprendizaxe			
15	Realizase a avaliación inicial ao principio do curso para axustar a programación ao nivel dos estudantes.		
16	Favorecese os procesos de autoavaliación e coavaliación.		
	Proporcionase a información necesaria sobre a resolución das tarefas e como pode melloralas.		
	Propónse novas actividades que faciliten a adquisición de obxectivos cando estes non se acadaron.		
	Corrixese e explicase de forma habitual os traballos e as actividades dos alumnos e as alumnas.		

	INDICADORES DE LOGRO DA PRÁCTICA DOCENTE	VALORACIÓN (De 1 a 4)	PROPOSTAS DE MELLORA
1	Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado.		
2	Ofrécense a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa.		
3	Elabóranse actividades atendendo á diversidade.		

4	Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar.		
5	Combínase o traballo individual e en equipo.		

A avaliación do proceso de ensino terá un carácter formativo, orientado a facilitar a toma de decisións para introducir as modificacións oportunas que nos permitan a mellora do proceso de maneira continua. Con iso pretendemos unha avaliación que contribúa a garantir a calidade e eficacia do proceso educativo. Todos estes logros e dificultades atopados serán recollidos nas Propostas de Mellora da Programación de xeito que cada curso escolar, a práctica docente aumente o seu nivel de calidade.

ORGANIZACIÓN DA RECUPERACIÓN DAS MATERIAS PENDENTES.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN E CUALIFICACIÓN

- Na ESO

No curso 2020-2021temos unha alumna coa materia de Cultura Clásica de 3º da ESO pendente.

ALUMNADO CA MATERIA PENDENTE
CRITERIOS DE AVALIACIÓN
O alumnado pode aprobar a materia pendente, entregando un traballo de mitoloxía no mes de decembro. En caso de non facelo, poderá presentarse a dous exames parciais (nos meses de xaneiro e abril) que versarán sobre os deuses grecolatinos. Se a nota da proba é inferior a 5, terá que presentarse á proba extraordinaria de setembro.
CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN
A nota do traballo será puntuada sobre 10. No caso dos exames parciais a nota será a media aritmética das dúas probas.

- En Bacharelato

No curso 2020-2021 temos dúas alumnas coa materia de Latín Ipendente.

ALUMNADO CA MATERIA PENDENTE
CRITERIOS DE AVALIACIÓN
O alumnado poderá aprobar a materia pendente, se aproba o primeiro trimestre de Latín 2º. De non ser o caso, terá que realizar dúas probas nos meses de xaneiro e abril. Se a nota media é inferior a 5, terá que realizar a proba extraordinaria de setembro.
CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN
A nota de decembro será a acadada na proba do 1º trimestre. No caso de ter que realizar as outras dúas probas, a nota será a media aritmética de ámbalas dúas.

DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS INDIVIDUAIS OU COLECTIVAS QUE SE POIDAN ADOPTAR COMO CONSECUENCIA DOS SEUS RESULTADOS

Ao comezo do curso os alumnos nunha proba escrita ou nunha entrevista oral contestarán unhas cuestións básicas relativas á civilización grecolatina.

10.1 Medidas individuais ou colectivas a adoptar en función dos resultados

Á hora de formular as medidas colectivas en función dos resultados, debemos solicitar, en primeiro lugar, diversa información sobre cada grupo de alumnos e alumnas; como mínimo debe coñecerse a relativa a:

-O número de alumnos e alumnas.

- O funcionamento do grupo (clima da aula, nivel de disciplina, atención...).

- As fortalezas que se identifican no grupo en canto ao desenvolvemento de contidos curriculares.

- As necesidades que se puidesen identificar; convén pensar nesta fase en como se poden abordar (planificación de estratexias metodolóxicas, xestión da aula, estratexias de seguimento da eficacia de medidas, etc.).

- As fortalezas que se identifican no grupo en canto aos aspectos competenciais.

- Os desempeños competenciais prioritarios que hai que practicar no grupo nesta materia.

- Os aspectos que se deben ter en conta ao agrupar os alumnos e as alumnas para os traballos cooperativos.

- Os tipos de recursos que se necesitan adaptar nivel xeral para obter un logro óptimo do grupo.

A avaliación inicial facilítanos non só coñecemento acerca do grupo como conxunto, senón que tamén nos proporciona información acerca de diversos aspectos individuais dos nosos estudantes. A partir dela poderemos:

- Identificar os alumnos ou as alumnas que necesitan un maior seguimento ou personalización de estratexias no seu proceso de aprendizaxe. Débese ter en conta aquel alumnado con necesidades educativas, con altas capacidades e con necesidades non diagnosticadas, pero que requiran atención específica por estar en risco, pola súa historia familiar, etc..

- Saber as medidas organizativas a adoptar: situación de espazos e xestión de tempos no grupo para favorecer a intervención individual.

- Establecer conclusións sobre os recursos que se van empregar.

- Analizar o modelo de seguimento que se vai utilizar con cada un deles.

- Fixar o modo en que se vai compartir a información sobre cada alumno ou alumna co resto de docentes que interveñen no seu itinerario de aprendizaxe; especialmente, co titor.

MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

En colaboración co departamento de Orientación, o profesorado poderá tomar diversas medidas ordinarias e extraordinarias de atención á diversidade.

Intentarase favorecer a integración na aula do alumnado con necesidade específica de apoio educativo facéndolle desenvolver un papel recoñecido polo grupo para mellorar a súa autoestima.

Nos casos de alumnos cunha discapacidade física hai que buscar mecanismos de actuación para cada caso en concreto.

Ao alumnado con altas capacidades intelectuais marcaránselles obxectivos individuais máis amplos cos demais alumnos do grupo, a través de actividades de ampliación, máis complexas, que lles obrigue a realizar o esforzo necesario que lles permita valorar a consecución de resultados.

No grupo de incorporación tardía ao sistema educativo inclúense os alumnos estranxeiros. Os problemas poden vir polas dificultades co idioma. Con eles haberá que realizar as adaptacións necesarias que favorezan a aprendizaxe da materia e, á vez, da lingua. Convén, por exemplo, que estes alumnos traballen con dicionarios das nosas linguas para que non teñan problemas de vocabulario.

Se no grupo houbese, durante o curso, alumnado con necesidade específica de apoio educativo, haberá que traballar con distintos ritmos de aprendizaxe.

A proposta do Departamento de Latín e Grego é a seguinte:

-Contidos para unha aprendizaxe básica común, pero de maior complexidade para algúns.

-Actividades, para diferentes niveis, e oferta de distintos tempos na súa realización, así como actividades de reforzo e de ampliación.

- Ter en conta as preferencias dos alumnos para atender os seus intereses.

-O traballo en equipo non está indicado neste momento de crise sanitaria.

ELEMENTOS TRANSVERSAIS

Os elementos transversais que se traballarán ao longo do curso serán os seguintes: a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, as tecnoloxías da información e da comunicación, o emprendemento, e a educación cívica e constitucional.

Os alumnos desenvolverán actividades referidas a textos para traballar a comprensión lectora. Será fundamental o emprego de dicionarios de español e galego para buscar os significados das palabras que non coñezan. O fomento da lectura terá como referente o proxecto lector do centro e procurará acadar os seguintes obxectivos:

- ✔A integración das fontes informativas, en calquera soporte (impreso ou electrónico) no tratamento dos contidos curriculares.
- ✔A formación de lectores e de lectoras competentes e a creación e consolidación do hábito de lectura.
- ✔Potenciar a capacidade de razoamento do alumnado, a súa motivación e o seu afán de coñecemento.

Poderanse establecer itinerarios temáticos de lecturas clásicas segundo o catálogo da biblioteca do centro. Para aumentar o catálogo de obras de contido clásico dos que dispón o centro, desde o Departamento de Latín e Grego ofrecerá ao coordinador unha listaxe de obras para a súa compra. Así mesmo participarase nos clubs de lectura e cantas actividades promova o coordinador da biblioteca.

Para promover a mellora da expresión oral e escrita, entre outras actividades, a partir dunha temática de contido clásico que achegue o profesor os alumnos escribirán un conto común entre todos.

No que respecta ás tecnoloxías da información e da comunicación, incidirase na busca, selección crítica, e tratamento da información, recorrendo a fontes variadas, así como na aplicación de técnicas de síntese, coa identificación de palabras clave e coa distinción entre ideas principais e secundarias. Favorecerase a competencia dixital coa elaboración de textos e coa presentación a través de medios informáticos. Cómpre facer ver a necesidade dunha utilización crítica das tecnoloxías da información e a comunicación como instrumento que universaliza a información e como unha ferramenta para a comunicación do coñecemento adquirido.

Por outra parte, para transmitir información, empregaranse diversos medios de comunicación audiovisual.

A educación cívica e constitucional pódese considerar comentando aqueles elementos e costumes da sociedade romana que se consideran socialmente útiles ou criticando aqueloutros que evidencian comportamentos e ideas lesivas para a sociedade ou o individuo.

Os comentarios sobre a situación e evolución política e social de Roma, así como todo o referido ás etapas da historia de Roma permitiríanos tratar temas derivados da consecución dunha convivencia pacífica, ao tempo que permite reflexionar sobre as formas de goberno. Á mesma convivencia pacífica contribuirán os contidos referidos ó exercito romano.

Deste xeito, promoverase a aprendizaxe da prevención e resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social, así como dos valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto aos dereitos humanos, o respecto por igual aos homes e ás mulleres, e ás persoas con discapacidade, e o rexeitamento da violencia terrorista, a pluralidade, o respecto ao Estado de dereito, o respecto e a consideración ás vítimas do terrorismo, e a prevención do terrorismo e de calquera tipo de violencia.

Serven ademais estes contidos para promover a prevención da violencia de xénero, da violencia contra as persoas con discapacidade, da violencia terrorista e de calquera forma de violencia, racismo ou xenofobia.

Os contidos referidos ás obras públicas e urbanismo en Roma permítennos tratar os temas: educación ambiental e educación viaria.

No referente á educación ambiental ó mesmo tempo que se pretende que o alumno recoñeza e identifique no contorno próximo restos arqueolóxicos que se relacionen coa cultura clásica, promóvese o compromiso persoal para a conservación e o respecto de toda pegada do mundo clásico no ambiente natural.

Por último, as materias permitirán afianzar o espírito emprendedor e a iniciativa empresarial a partir de aptitudes como a creatividade, a autonomía, a iniciativa, o traballo en equipo, a confianza nun mesmo e o sentido crítico.

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

No momento da elaboración desta programación non hai prevista ningunha actividade extraescolar debido a situación de crise sanitaria provocada polo COVID- 19.

MECANISMOS DE REVISIÓN, DE AVALIACIÓN E DE MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA EN RELACIÓN COS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA

A programación terá un seguimento permanente por parte dos membros do departamento no relativo ao grao de cumprimento, proceso de ensinanza e aprendizaxe e desviación entre resultados obtidos e esperados.

Tamén se irá tomando nota de todas as suxestións que vaian xurdindo co obxectivo de velar polo axuste e calidade da nosa programación a través do seguimento dos seguintes ***indicadores***:

	INDICADORES DE LOGRO DE SEGUIMENTO DA PROGRAMACIÓN	VALORACIÓN (De 1 a 4)	PROPOSTAS DE MELLORA
1	Adecuación do deseño das unidades didácticas, temas ou proxectos a partir dos elementos do currículo.		
2	Adecuación da secuenciación e da temporalización das Unidades didácticas / temas / proxectos.		
3	O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e a temporalización previstas.		
4	Adecuación da secuenciación dos estándares para cada unha das unidades, temas ou proxectos.		
5	Adecuación do grao mínimo de consecución fixado para cada estándar.		
6	Asignación a cada estándar do peso correspondente na cualificación.		
7	Vinculación de cada estándar a un ou varios instrumentos para a súa avaliación.		
8	Asociación de cada estándar cos elementos transversais a desenvolver.		
9	Fixación dunha estratexia metodolóxica común para todo o departamento.		
10	Adecuación da secuencia de traballo na aula.		
11	Adecuación dos materiais didácticos utilizados.		
12	Adecuación do libro de texto (no caso de que se use).		
13	Adecuación do plan de avaliación inicial deseñado, incluídas as consecuencias da proba.		
14	Adecuación da proba de avaliación inicial, elaborada a partir dos estándares.		
15	Adecuación do procedemento de acreditación de coñecementos previos [Só para 2º de bacharelato].		
16	Adecuación das pautas xerais establecidas para a avaliación continua: probas, traballos, etc.		
17	Adecuación dos criterios establecidos para a recuperación dun exame e dunha avaliación.		
18	Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación final.		
19	Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación extraordinaria.		

20	Adecuación dos criterios establecidos para o seguimento de materias pendentes.		
21	Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación desas materias pendentes.		
22	Adecuación dos exames, tendo en conta o valor de cada estándar.		
23	Adecuación dos programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares.		
24	Adecuación das medidas específicas de atención ao alumnado con NEAE.		
25	Grao de desenvolvemento das actividades complementarias e extraescolares previstas.		
26	Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos.		
27	Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre os criterios de promoción.		
28	Adecuación do seguimento e da revisión da programación ao longo do curso.		
29	Contribución desde a materia ao plan de lectura do centro.		
30	Grao de integración das TIC no desenvolvemento da materia.		

PUBLICIDADE DA PROGRAMACIÓN

A programación didáctica encóntrase a libre disposición de quen queira consultala en Xefatura de Estudios en formato electrónico.

Por outra banda, a información do funcionamento da asignatura é subministrada de forma resumida ao alumnado ao comezo de curso.

En Rianxo , 26 de outubro de 2020

Profesora substituta: Mª Dolores Paz Cores